

VILNIAUS UNIVERSITETO PROFESORĖS AUDRONĖS GLOSIENĖS (1958– 2009) KNYGOTYRINIS PALIKIMAS

Aušra Navickienė

Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto
Knygotyros, mediotyros ir leidybos tyrimų katedra
Saulėtekio al. 9, LT-10222 Vilnius, Lietuva
E. paštas ausra.navickiene@kf.vu.lt

Fausta Kepalienė

Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto
Knygotyros, mediotyros ir leidybos tyrimų katedra
Saulėtekio al. 9, LT-10222 Vilnius, Lietuva
E. paštas fausta.kepaliene@kf.vu.lt

Santrauka. *Straipsnyje nagrinėjama Vilniaus universiteto profesorės Audronės Glosienės (1958–2009) knygotyriminiai darbai, kiekybiniu požiūriu juos analizuojant bendrame tyrėjos publikacijų kontekste, pateikiant teminę ir tipologinę analizę, prisimenant pasirodymo aplinkybes. Kaip tyrimo šaltinius autorės naudoja specialiai šiam tyrimui parengtas bibliografinės priemonės, kuriose laikantis chronologinio principo suregistruotos tipologiniu požiūriu įvairios mokslininkės knygotyriminės tematikos publikacijos ir jos vadovauti disertaciniai ir studentų baigiamieji darbai, taip pat VU bibliotekos Rankraščių skyriuje po mokslininkės mirties suformuotus Glosienės dokumentų fondus, pastarųjų trijų dešimtmečių komunikacijos ir informacijos mokslų istorijos faktus fiksuojančius informacinius ir bibliografinius leidinius bei dar gyvus kolegų atsiminimus. Tyrimo rezultatai atskleidžia A. Glosienės knygotyriminio palikimo vietą*

Lietuvos knygotyros tyrimų kontekste, jos nuopelnus rengiant knygos mokslininkus ir Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultete vykdomų įvairių studijų programų absolventus, prisideda prie KIM kaip tarpšritinius mokslus vienijančio darinio tapatybės formavimosi Lietuvoje.

Reikšminiai žodžiai: *Audronė Glosienė, knygotyra, mokslinė produkcija, mokslininkų rengimas, Knygotyros katedra, Komunikacijos fakultetas, Vilniaus universitetas, komunikacijos ir informacijos mokslai Lietuvoje.*

The Legacy of Vilnius University Professor Audronė Glosienė (1958–2009) as a Book Scholar

Summary. *The article scrutinizes the extensive body of work authored by the late Vilnius University professor, Audronė Glosienė (1958–2009). The analysis employs a quantitative approach within the broader spectrum of the researcher's publications. It encompasses a thematic and typological examination while revisiting the circumstances surrounding their inception. To conduct this study, the authors utilize specialized bibliographic tools tailored for this research. These tools adhere to a chronological framework, systematically cataloging the scholar's diverse publications on book-related themes, including dissertations and students' theses under her supervision. Additionally, the research incorporates Glosienė's posthumously compiled document collections, housed in the Manuscripts Department of the Vilnius University Library. Other sources include informative and bibliographic publications chronicling the history of communication and information science over the past three decades, along with insights from colleagues' memoirs. The findings of this research shed light on the position of Glosienė's contributions to book studies within the context of Lithuanian academia. They underscore her impact on shaping the next generation of book scholars and graduates across various study programs within the Faculty of Communication at Vilnius University. Furthermore, the study highlights her role in molding the identity of communication and information sciences as an interdisciplinary field that unites various scientific disciplines in Lithuania.*

Keywords: *Audronė Glosienė, book studies, scientific production, training of scientists, Department of Book Studies, Faculty of Communication, Vilnius University, Communication and Information Sciences in Lithuania*

Apsilankę Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultete (toliau VU KF), Saulėtekio alėjos pirmųjų rūmų antrajame aukšte rastumėte dvi var-
dines patalpas: Levo Vladimirovo ir Audronės Glosienės. Tradicija taip įamžinti
mokslininkų atminimą prigijo kartu su fakulteto įkūrimu. 1991 m. gruodžio
2 d. minėtų rūmų trečiajame aukšte buvo atidaryta žymaus bibliografo, lie-
tuvų knygos ir kultūros istorijos tyrinėtojo, Bibliologijos katedros (veikė VU
1940–1943 m.) vadovo profesoriaus Vaclovo Biržiškos (1881–1956) audito-
rija. Profesoriaus gimimo dienos proga čia įvyko pirmasis mokslinis semina-
ras „Vaclovo Biržiškos skaitymai“¹. Audronės Glosienės auditorija atsirado po
mokslininkės ankstyvos mirties 2009 m. ir jau kelis dešimtmečius primena
apie mokslo bendruomenės narę, palikusią pėdsaką Vilniaus universiteto, jo bi-
bliotekos, Komunikacijos fakulteto ir, apskritai, Lietuvos komunikacijos ir in-
formacijos mokslų (toliau KIM) istorijoje. Minint 65-ąsias profesorės gimimo
metines, vyko moksliniai renginiai tiek kolegės vaikystę ir jaunystę menančiose
Rumšiškėse², tiek Vilniuje³, prisiminta ji Vilniaus universitete⁴. Sukaktis tapo ir
šios publikacijos atsiradimo priežastimi.

Dar Glosienės gyvenimo metais pasirodė kelios dešimtys kronikinio pobū-
džio straipsnių, kuriuose fiksuotos įvairios jos mokslinės veiklos apraiškos⁵, pa-
skelbtos biogramos informaciniuose ir enciklopediniuose leidiniuose⁶, dienos

- 1 Po kelerių metų fakultetui praradus šias patalpas, neliko minėtos auditorijos.
- 2 2023 m. spalio 4 d., A. Glosienės gimimo dieną, Rumšiškėse įvyko konferencija *Profesorės Audronės Glosienės įnašas į pasaulio bibliotekininkystės ir informacijos mokslo ir praktikos aruodą*. Konferenciją organizavo Kaišiadorių rajono savivaldybės viešoji biblioteka.
- 3 Lietuvos bibliotekininkų bendruomenė 2023 m. gruodžio 1–2 d. kartu su Lietuvos naciona-
line Martyno Mažvydo biblioteka, Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultetu, Vilniaus
apskritis Adomo Mickevičiaus viešąja biblioteka surengė konferenciją *Biržiškos skaitymai'23:
ant infodemijos bangos*, kurioje pirmasis pranešimas buvo dedikuotas A. Glosienei.
- 4 Prof. A. Glosienės 65-osioms gimimo metinėms atminti 2023 m. spalio 6 d. KF svetainės
naujienuų lange paskelbtas pokalbis su KF Knygotyros, mediotyros ir leidybos tyrimų kate-
dros vedėja prof. dr. Aušra Navickiene.
- 5 ... ir dar apie Audronę Glosienę. Iš *Profesorė Audronė Glosienė ... darbai ir datos*. Vilnius:
Vilniaus universiteto leidykla, 2008, p. 55–59.
- 6 Glosienė-Bulbovaitė, Audronė. Iš *Kas yra kas Lietuvoje 2000*. Kaunas, 2000, p. 214;
Glosienė-Bulbovaitė, Audronė. Iš *Kas yra kas Lietuvoje 2002*. Kaunas, 2002, p. 209;
Glosienė-Bulbovaitė, Audronė. Iš *Kas yra kas Lietuvoje 2004*. Kaunas, 2004, p. 577;
Glosienė-Bulbovaitė, Audronė. Iš *Kas yra kas Lietuvoje 95/96*. Kaunas, 1995, p. 170;
Glosienė-Bulbovaitė, Audronė. Iš *Kas yra kas Lietuvoje 97/98*. Kaunas, 1998, p. 248;
Glosienė-Bulbovaitė, Audronė. Iš *Kas yra kas Lietuvoje: Lietuvos moterys*. Kaunas, 2007,
p. 140; Glosienė-Bulbovaitė, Audronė. Iš *Kas yra kas Lietuvoje: Lietuvos pasiekimai 2006*.
Kaunas, 2006, p. 565; Glosienė-Bulbovaitė, Audronė. Iš *Kas yra kas Vilniaus apskrityje
2003*. Kaunas, 2003, p. 167.

šviesą išvydo personalinės bibliografijos leidinys⁷. 1997 m. išleistame *Knygotyros enciklopediniame žodyne* akcentuoti knygos mokslams svarbūs mokslininkės akademinės veiklos faktai⁸. Daugiau kaip po dešimtmečio *Visuotinėje lietuvių enciklopedijoje* Audronė jau pristatyta kitaip – *lietuvių bibliotekininkė, bibliografė*, kaip paskutiniąsias tyrimų sritis nurodant Europos Sąjungos informacijos politiką, viešųjų bibliotekų socialines funkcijas, bibliotekų paslaugas informacinei visuomenei⁹. Remdamasis bibliografinė informacija apie plačiai apibrėžto bibliotekininkystės mokslo publikacijas 1990–2014 m. Lietuvoje, *de visu* susipažinęs su publikuotais tekstais ir susistemines sukauptą medžiagą pagal laikotarpius ir tematiką, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos tyrėjas Petras Biveinis 2017 m. paskelbė bibliotekininkystės mokslinių tyrimų Lietuvoje apžvalgą¹⁰. Knygoje pagal minėtus principus išskirtuose skyriuose pristatyta nemaža dalis šios problematikos Glosienės publikacijų. Iki šiol profesorės įvairiapusė akademinė veikla kaip tyrimų objektas nesulaukė dėmesio, ir jos kaip mokslininkės kūrybos visuma nėra analizuota. Šiai temai, kaip ir kitiems Nepriklausomybę atkūrusios Lietuvos mokslo istorijos reiškinį vertinimams ir apibendrinimams, dar neatėjo laikas. Tačiau duomenų sisteminimo darbus galime tęsti. Straipsnyje bus nagrinėjama ankstyvoji Glosienės mokslinio palikimo dalis – knygotyriniai darbai, kiekybiniu požiūriu juos analizuojant bendrame tyrėjos publikacijų kontekste, pateikiant teminę ir tipologinę analizę, prisimenant pasirodymo aplinkybes ir sąlygas. Šiuo darbu siekiama papildyti negausią knygotyros ir KIM istoriografiją, svarbią jauniausios mokslų grupės kaip savarankiško tarpsritinio darinio Lietuvoje, kaip naujos mokslų krypties tapatybės formavimuisi.

Rengiant straipsnį buvo pasitelkti įvairūs publikuoti ir nepublikuoti rašytiniai šaltiniai. Remiantis 2008 m. sudaryta bibliografinė rodykle *Profesorė Audronė Glosienė. Darbai ir datos* (Vilnius, 2008) (parengta minint kolegės 50-metį) buvo identifikuotos Glosienės knygotyrinės publikacijos bei doktorantams ir studentams vadovauti knygotyriniai darbai ir sudaryti straipsnio

7 *Profesorė Audronė Glosienė ... darbai ir datos* / sudarė M. Prokopčik, I. Krivienė ir kt. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2008. 68 p.

8 NAVICKIENĖ, A. Glosienė Audronė. Iš *Knygotyra: enciklopedinis žodynas*. Vilnius: Alma Littera, 1997, p. 117.

9 Audronė Glosienė. Iš *Visuotinė lietuvių enciklopedija*. Prieiga per internetą: <<https://www.vle.lt/straipsnis/audrone-glosiene/>>.

10 BIVEINIS, Petras. *Bibliotekininkystės mokslinių tyrimų raida Lietuvoje 1990–2014 metais*. Vilnius: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2017. 368 p. ISBN 978-609-405-150-0.

prieduose pateikti bibliografiniai sąrašai (2 ir 3 priedai). Publikacijų sąrašas (2 priedas) buvo papildytas naujais įrašais, įtraukiant po 2008 m. pasirodžiusias publikacijas ir stambesnės apimties straipsnius iš *Knygotyros* enciklopedinio žodyno bei suradus kelis minėtos bibliografijos sudarytojams nežinomus darbus. Minėtas priedas tapo priemone nustatant knygotyros publikacijų kiekybines apimtis ir analizuojant leidybos dinamiką. Jis turi ir savarankišką vertę kaip bibliografinės informacijos šaltinis, galintis pasitarnauti būsimiems mokslo istorijos tyrėjams. Atliekant publikacijų teminę ir tipologinę analizę pagrindiniai šaltiniai buvo patys straipsnių ir knygų tekstai, kurie studijuoti *de visu*. Kaip šaltiniai pasitarnavo ir VU bibliotekos Rankraščių skyriuje po mokslininkės mirties suformuoti Glosienės dokumentų fondai¹¹, taip pat pastarųjų trijų dešimtmečių KIM istorijos faktus fiksuojantys informaciniai ir bibliografiniai leidiniai¹² bei dar gyvi amžininkų / kolegų atsiminimai.

- 11 Audronės Glosienės daktaro disertacijos gynimo dokumentai. 1993 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F. 309-62. 18 l.; Audronės Bulbovaitės diplominis darbas. 1980 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F. 85-3920. 95 l.; Audronės Glosienės disertacijos rankraštis. 1993 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F. 76-3360. 302 l.; Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija. Padėkos raštas pirmosios premijos laimėtojai A. Glosienei už vadovėlį „Knygotyra“. 2008 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F. 309-247; Vlado Žuko atsiliepiamas apie A. Glosienės disertaciją. 1993 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F. 309-62. 1 l.
- 12 Audronė Glosienė (Bulbovaitė). Iš *Vilniaus universiteto bibliotekininkystės studijų dėstytojai (1949–1999)*: informacinis leidinys. Vilnius: Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultetas, 1999, p. 25–27. *Bibliotekininkystės studijos Vilniaus universitete* / sudarė Stanislovas Dubauskas. Vilnius: BĮ UAB „Litimo“, 1999. 371, [1] p.; *Knygotyros katedra Lietuviškos knygos metais*: informacinis leidinys / [sudarytoja Julija Zinkevičienė; ats. redaktorius Domas Kaunas; į anglų kalbą vertė Elena Macevičiūtė]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 1998. 83, [1] p.: iliustr.; *Knygotyros katedra, 1995*: informacinis leidinys / sudarė: Elena Macevičiūtė ir Julija Zinkevičienė. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 1996. 52 p.; *Knygotyros katedra, 1940–1990–2000*: informacinis leidinys / [sudarė ir pratarmė, p. 5–6, parašė Domas Kaunas; redaktorių kolegija: Osvaldas Janonis (vyr. redaktorius), Aušra Navickienė, Julija Zinkevičienė; į anglų kalbą vertė Elena Macevičiūtė]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2000. 145, [1] p., [4] iliustr. lap.; *Komunikacijos fakultetas 1996 metais* / [parengė Audronė Glosienė, Renaldas Gudauskas, Giedrė Kojelytė]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 1997. 96 p.; *Vilniaus universiteto Knygotyros ir dokumentotyros institutas: bibliografijos rodyklė: 1940–1943, 1990–2015 m.* / Vilniaus universitetas. Komunikacijos fakultetas, Knygotyros ir dokumentotyros institutas; [sudarė Tomas Petreikis]; [parengė: Ina Kažuro, Tomas Petreikis, Kšištof Tolkačevski, Asta Urbanavičiūtė]; [straipsnio autorė Aušra Navickienė]. Vilnius: Akademėnė leidykla, 2017. 208 p.; *Vilniaus universiteto mokslo darbų „Knygotyra“ turinio rodyklė = Указатель содержания научных трудов Вильнюсского университета „Кныготыра“ („Кныговедение) = Index of the Contents of Vilnius University Scholarly Journal „Knygotyra“ („Book Science“): 1961–2005, t. 1–45*. Sudarė Osvaldas Janonis. Vilnius, 2005. 137, [1] p.

Straipsnyje sąvokos *knygotyra* ir *KIM kryptis* vartojamos Lietuvos KIM benruomenei įprastomis prasmėmis. Knygotyra suprantama kaip su komunikacijos ir informacijos mokslų grupe tapatinamas mokslas, kuris tiria knygos medijos ir knygininkystės (knygos leidybos, gamybos ir platinimo) reiškinius, jų istorines raiškas ir šiuolaikines gyvavimo formas. Mokslas apima dalykus, įvairiais požiūriais nagrinėjančius tradicines ir šiuolaikines leidybos medijas (rankraštinės, spausdintinės, skaitmeninės) bei procesus, susijusius su jų leidyba, gamyba, sklaida ir vartojimu. Jo vidinę struktūrą atskleidžia dvi pamatinės sistemos: fundamentalioji ir taikomoji. Fundamentalūs knygotyros tyrimai siejami su knygos istorija, knygos teorija, knygos metodologija, knygos tipologija, knygos sociologija, knygos psichologija, knygos kultūra, knygos menu ir redagavimo istorija. Taikomieji tyrimai siejami su bibliografijos, lektologijos, knygos ekonomikos, knygų prekybos teorijos, knygų statistikos, autorių teisės teorijos, bibliofilotyros dalykais¹³. Komunikacijos ir informacijos mokslai apibrėžiami kaip jauniausia mokslų grupė Lietuvos mokslo klasifikatoriuje, kuri Lietuvos mokslo tarybos patvirtinta 1997 m. ir apima komunikacijos ir informacijos reiškinius tiriančius tradicinius mokslus ir naujas disciplinas. Kaip vienas iš svarbiausių šių mokslų bruožų yra jų tarpdalykiškumas, kuris pačiai kryptčiai suteikia tapsritiškumo bruožų.

AUDRONĖS GLOSIENĖS (BULBOVAITĖS) RANKRAŠTINIAI KNYGOTYRINIAI DARBAI: DIPLOMINIS DARBAS IR DISERTACIJA

Audronė Glosienė (Bulbovaitė) vaikystė ir jaunystė prabėgo „knyginėje“ aplinkoje. Ariogaloje (Raseinių rajono savivaldybė) Onos ir Lavrentijaus Bulbovų šeimoje gimusi Audronė, būdama vos vienu metų amžiaus, su tėvais persikėlė gyventi į Kaišiadorių rajoną (iš pradžių į Stabintiškių kaimą, vėliau – į Rumšiškės). Rumšiškėse motina dirbo bibliotekoje, tėvas vadovavo kolūkiui¹⁴. Šeimos namuose sklاندė knygos kultūra persmelkta atmosfera. Bulbovaitė mokėsi Rumšiškių mokykloje, kurios pedagogai taip pat stiprino jos žingeidumą, meilę literatūrai ir skaitymui. Jau tuomet ji išbandė bibliotekininkystės praktinę veiklą, padėdama mamai bibliotekoje, tapo aktyvia skai-

13 NAVICKIENĖ, Aušra. Knygotyra. Iš *Visuotinė lietuvių enciklopedija*. Vilnius, 2006, t. 10, p. 308–309.

14 Glosienė Audronė. Iš *Kaišiadorių enciklopedija*. Prieiga per internetą: <https://www.kaisiadoriumuziejus.lt/enciklopedija/index.php?title=Glosien%C4%97_Audron%C4%97>.

tytoja¹⁵. Taigi bibliotekininkystės ir bibliografijos specialybės studijas Vilniaus universitete ji pasirinko neatsitiktinai.

Audronės kaip knygotyrininkės praktikės karjera prasidėjo studijų viduryje, kai ji įsidarbino bibliografe Lietuvos SSR knygų rūmuose arba valstybinės bibliografijos ir spaudos statistikos centre¹⁶, kurį galime vadinti svarbia to meto mokslinių bibliografinių tyrimų institucija. Čia, be einamosios bibliografijos darbų, buvo rengiami retrospektyviosios bibliografijos tomai, leidybos ir spaudos medijų istorikams tarnaujantys kaip mokslinių tyrimų šaltiniai. Serijos *A Knygos lietuvių kalba* leidiniai tapo A. Bulbovaitės 1980 m. apginto diplominio darbo (vadovas profesorius Levas Vladimirovas) tyrimo objektu. Gynimui parengtą darbą „Nacionalinės bibliografijos sudarymo metodika“ recenzavo kitas profesorius Vladas Žukas¹⁷, kuris teigiamai įvertino diplomantės studijų metais įgytus mokslo tiriamojo darbo gebėjimus. Šiandien VU bibliotekos Rankraščių skyriuje saugomame diplominio darbo egzemplioriuje išlikę darbo vadovo ir jo recenzento atsiliepimai¹⁸. Smulkia rašysena primargintuose dviejuose puslapiuose V. Žukas pateikia išsamią atlikto darbo analizę, o apibendrindamas pabrėžia pačios darbo temos sudėtingumą bei diplomantės išsilavinimą, orientavimąsi sudėtingose nacionalinės bibliografijos problemose ir diskusinėje literatūroje. Su jam nebūdingu dosnumu V. Žukas giria darbą, vadina jį didelio užmojo reiškiniu ir teigiamai vertina autorės pasirengimą, įgytas profesines žinias¹⁹. Susipažinus su diplominio darbo tekstu *de visu*, galima paantrinti recenzentui, pridodant, kad kaip diplominis darbas kūrinys atrodo brandus ir liudija apie autorės polinkį jau tuomet gilintis į teorinius klausimus, gebėjimą studi-

- 15 Gerokai vėliau apie santykį su skaitymu ji rašė: [...] *Skaitymas yra vienas iš svarbiausių dalykų mano gyvenime, jis man niekada nebuvo laiko, o tik pasirinkimo klausimas. Ką skaityti? – štai kas svarbu. Kada? – gerai knygai laiko visada atsiras. Blogai, neramu, kai neturiu ką skaityti. Šia prasme esu priklausoma nuo lektūros* (Audronė Glosienė. Iš *Bibliofilai apie asmenines bibliotekas* / sudarė Domas Kaunas. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2001, p. 41).
- 16 Kaip savarankiška institucija veikė Vilniuje 1945–1992, vėliau tapo Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos struktūriniu dariniu.
- 17 V. Žukas buvo pirmasis iš VU Bibliotekininkystės katedros dėstytojų, kuris apgynė mokslo kandidato disertaciją (1960 m. spalio 11 d. apginta disertacija „S. Baltramaitis ir jo bibliografiniai darbai“). Jis buvo vienas iš pirmųjų, kuris apgynė habilitacinę mokslo daktaro disertaciją (1972 m. spalio 26 d. apginta filologijos mokslo daktaro disertacija „Lietuvių bibliografijos istorija (iki 1940 m.)“), o 1980 m. jam ir L. Vladimiroviui buvo suteikti profesorius vardai.
- 18 Audronės Bulbovaitės (Glosienės) diplominis darbas. 1980 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F 85-3920.
- 19 Ten pat.

juoti įvairiakalbę literatūrą (lietuvių, rusų, anglų kalbomis), analizuoti, vertinti ir prognozuoti tiriamus reiškinius.

Po studijų A. Bulbovaitė buvo pakviesta dirbti Vilniaus universiteto Informacijos problemų mokslinio tyrimo laboratorijoje, kurios *paskirtis buvo informacinio darbo šalies aukštosiose mokyklose tobulinimas ir šios srities mokslinių tyrinėjimų plėtra*²⁰ (iki 1987 m. struktūrai vadovavo profesorius Levas Vladimirovas). 1985 m. gruodžio 1 d.²¹ ji įstojo į bibliotekininkystės ir bibliografijos aspirantūrą Vilniaus universitete ir profesoriumi Vladui Žukui vadovaujant per šešerius metus parengė disertaciją „Knygų leidyba ir platinimas Lietuvoje 1918–1940 metais“²². Audronė tapo pirmąja ir vienintele profesoriaus V. Žuko disertante. Manome, kad šis išskirtiniu moksliniu produktyvumu pasižymėjęs bibliografijos ir knygotyros tyrėjas buvo reiklus vadovas. Minėtame VU bibliotekos Rankraščių skyriuje surastas V. Žuko kaip mokslinio vadovo atsiliepimas, parašytas disertacijos gynimo išvakarėse, padeda iš dalies rekonstruoti disertacijos rengimo procesą. Disertantė susidūrė su pasirinktos temos nulemtais iššūkiais: menku laikotarpio ištirtumu, susistemintų bibliografinių ir faktografinių duomenų stoka. V. Žuko žodžiais tariant, sprendimas imtis apibendrinamojo monografinio pobūdžio tyrinėjimo buvo ne tik sunkus, bet net rizikingas uždavinys. Anot jo, disertacijos rengimo metais mokslinio tyrimo idėja keitėsi, buvo atsisakyta pirminio sumanymo – tirti 1918–1940 m. laikotarpio skaitytoją, knygos kelią į jo rankas. Mokslinio darbo logika ir surinkta medžiaga koregavo tyrimo kryptį ir į pirmą planą išklė kitus tyrimo objektus – valstybines, kooperatines, visuomenines, konfesines, privačias leidyklas, spaustuves, knygynus, bibliotekas. Iš pradžių Glosienė kaupė ir sistemino dėl apimties sunkiai aprėpiamus bibliografinius ir faktografinius duomenis, Žuko žodžiais tariant, atliko bibliografinio ir faktografinio tyrimo etapą, ir tik tuomet žengė kitą žingsnį – jais remiantis aptarė leidybinio darbo įstatymų bazę, institucijų struktūros bei organizacinės sąrangos, taip pat knygininkystės ir bibliotekų veiklos problemas, sustojo ir prie atskirų klausimų (knygos meno, tiražų problemų), pažvelgė į visą to meto knygų masyvą (leidinių kiekį, jų tipologiją, pateikė jų teminę charakteristiką), aptarė knygų platinimo kanalus, t. y. knygynų veiklą, reklamą, bibliotekų tinklo formavimąsi ir jų funkcionavimą. Pritariame V. Žukui, jog sa-

20 Svarbiausios bibliotekininkystės studijų datos. Iš *Bibliotekininkystės studijos Vilniaus universitete*. Vilnius, 1999, p. 15.

21 Studijas baigė 1991 m. sausio 1 d. (žr. plačiau: Aspirantai ir doktorantai (asmenvardžių sąrašas). Iš *Bibliotekininkystės studijos Vilniaus universitete*. Vilnius, 1999, p. 314).

22 Audronės Glosienės disertacijos rankraštis. 1993 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F. 76-3360. 302 l.

varankiškos vertės turi bibliografinė disertacijos dalis „Šaltiniai ir literatūra“ (per 800 įrašų), labai svarbūs priedai, ypač poligrafijos įmonių bei knygynų rodyklės, o pati disertacija, apimanti visus knygos gamybos ir jos funkcionavimo visuomenėje aspektus, gali tarnauti kaip reikšmingas informacinis bibliografinis šaltinis tolesnėms Nepriklausomos Lietuvos leidybos istorijos laikotarpio studijoms. Disertacija išliko iki šiol svarbi dėl sukauptos faktografijos, dėl į mokslinę apyvartą įvestų bibliografinių ir archyvinių duomenų, dėl taikliai laikotarpio savitumus įvardijančių apibendrinamųjų išvalgų. Žvelgiant teoriniu požiūriu šis istorinės sintezės darbas atitiko tuo metu Vilniaus universiteto knygotyriminkų aplinkoje susiformavusį knygos istorijos sampratos modelį / požiūrį į apibendrinančios knygų leidybos ir platinimo istorijos tyrimų problematiką. Tas modelis tapo Lietuvos knygotyros mokyklos savastimi ir buvo realizuotas ne vienoje disertacijoje bei atitiko (kaip sužinojome vėliau) XX a. aštuntajame dešimtmetyje pasaulyje pradėjusį plisti prancūzų kilmės amerikiečių kultūros istoriko Roberto Darntono sukurtą, šiandien plačiai pripažintą ir kitų žymių pasaulio knygos istorikų darbuose tobulinamą komunikacinės grandinės modelį. Apie jo taikymo efektyvumą liudija ir sėkmingai apginta Glosienės disertacija, ir dar beveik dešimtmetį po to jai tarnavę sukaupti tyrimo duomenys.

Disertacija buvo apginta 1993 m. vasario 17-ąją. Nuo sprendimo-rekomendacijos ją ginti turėjo praeiti beveik metai, kol nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje įvyko aukštojo mokslo ir mokslininkų rengimo sistemos pertvarka ir VU įgijo teisę vykdyti socialinių mokslų (bibliotekininkystės ir knygotyros) doktorantūrą. Procedūra vyko laikantis naujos tvarkos Knygotyros katedros teikimu²³ ir fakulteto dekaną Renaldo Gudausko pritarimu 1993 m. sausio 8 d. VU rektoriaus įsakymu patvirtintoje penkių asmenų Bibliotekininkystės ir knygotyros mokslinėje taryboje. Gynimo tarybos nariais buvo tuomet docentas istorijos mokslų daktaras Domas Kaunas (VU Knygotyros katedra), docentė pedagogikos mokslų daktarė Genovaitė Raguotienė (VU Bibliotekininkystės katedra), profesorius pedagogikos mokslų daktaras Klemensas Sinkevičius (Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka), profesorius filologijos mokslų daktaras Vladas

23 1991 m. gruodžio 16 d. jungtiniame Knygotyros ir Bibliotekininkystės katedrų posėdyje, pirmininkaujant D. Kaunui, buvo svarstyta aspirantės A. Glosienės disertacija (recenzavo V. Stonienė, L. Vladimirovas, G. Raguotienė, D. Kaunas) ir rekomenduota ją ginti. Posėdyje dalyvavo doc. D. Kaunas, doc. G. Raguotienė, prof. V. Žukas, doc. V. Stonienė, prof. L. Vladimirovas, asp. A. Glosienė, asp. A. Navickienė, doktorantas R. Misiūnas (1991 12 16 Jungtinio Knygotyros ir Bibliotekininkystės katedrų posėdžio protokolo išrašas. Iš Audronės Glosienės daktaro disertacijos gynimo dokumentai. 1993 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F. 309-62).

Žukas (mokslinis vadovas), o oponentais pakviesti profesorius istorijos mokslų daktaras Vytautas Merkys (Lietuvos istorijos institutas) ir istorijos mokslų kandidatas Edvardas Vidmantas (Lietuvos istorijos institutas). Išlikęs spausdintas kvietimas, saugomas VU bibliotekos Rankraščių skyriaus fonduose, primena, kad VU Skaičiavimo centro konferencijų salėje (Saulėtekio al. 9) 1993 m. vasario 17 d. buvo ginamos dvi socialinių mokslų disertacijos: 10 val. Audronės Glosienės „Knygų leidyba ir platinimas Lietuvoje 1918–1940 metais“ (mokslinis vadovas profesorius, filologijos mokslų daktaras Vladas Žukas) ir 12 val. Aušros Navickienės „Lietuviškos knygos raida 1795–1864 metais“ (mokslinis vadovas istorijos mokslų daktaras Domas Kaunas)²⁴. Disertacijos buvo sėkmingai apgintos, tad 1993 m. vasario 17-ąją galima įrašyti į VU Komunikacijos fakulteto ir Lietuvos KIM istorijos minėtinų datų kalendorių, nes ji žymi naujos mokslininkų rengimo eros fakultete ar kryptyje pradžią, o Glosienė gali būti vadinama pirmąja naujajame fakultete disertaciją apgynusia doktorante. Šiuo permainingu ir pertvarkytu Lietuvoje ir VU laikotarpiu A. Glosienė trečiosios pakopos studijas pradėjusi kaip humanitarinių mokslų aspirantė jas pabaigė kaip socialinių mokslų krypties doktorantė ir už apgintą disertaciją jai buvo suteiktas socialinių mokslų daktaro laipsnis.

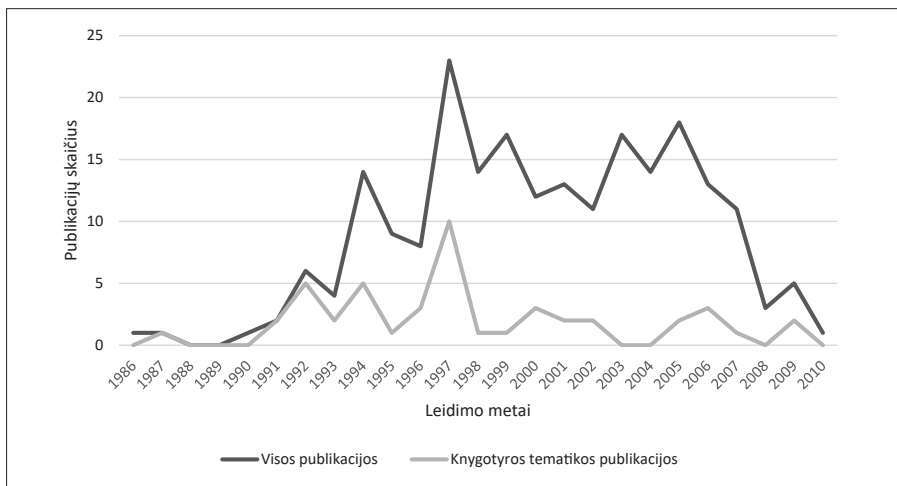
Dažniausiai savo mokytojais mokslininkai vadina disertacijų vadovus. Glosienė apie tai rašė keliuose tekstuose. 2001 m. paskelbtame tekste apie asmeninę biblioteką²⁵ savo mokytojais titulavo profesorių Levą Vladimirovą ir profesorių Vladą Žuką. Dar vėliau paskelbtuose atsiminimuose (atsiminimai buvo publikuoti 2005 m. pačios Glosienės sudarytame L. Vladimirovo sukakčiai skirtame atsiminimų rinkinyje) Levą Vladimirovą įvardijo žodžiais *Mano Mokytojas* (*Mokytojas* parašytas iš didžiosios raidės). Tad mokslininkės valia abu XX a. antrosios pusės Lietuvos mokslo autoritetai, žymusis tarybmečio bibliotekininkas ir knygotyrininkas profesorius Levas Vladimirovas ir garsusis bibliografas ir knygotyrininkas profesorius Vladas Žukas, vadintini gabios diplomantės ir doktorantės mokytojais, kurie nusipelnė formuodami būsimos profesorės gebėjimus naudotis savitais bibliografinių ir knygotyrinių tyrimų instrumentais ir savarankiškai vykdyti mokslinį darbą.

24 Audronės Glosienės daktaro disertacijos gynimo dokumentai. 1993 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F. 309-62. 18 l.

25 Tekstas buvo publikuotas D. Kauno sudarytame leidinyje *Bibliofilai apie asmenines bibliotekas* (2001). Leidinyje buvo sudėti Lietuvos bibliofilų klubų narių samprotavimai apie asmenines bibliotekas, atsakant į specialiai leidiniui parengtą klausimą.

AUDRONĖS GLOSIENĖS KNYGOTYRINĖ VEIKLA IR PUBLIKACIJOS DIRBANT KNYGOTYROS KATEDROJE

Remiantis papildytais 2008 m. sudarytos Glosienės personalinės bibliografijos duomenimis galima teigti, kad iš viso per 29 veiklos universitete metus Glosienė paskelbė 218 darbų. Peržiūrėjus po tyrėjos mirties išspausdintus leidinius ir suregistravus enciklopediniuose leidiniuose pasirodžiusius reikšmingesnius straipsnius, išaiškinus kelias personalinės bibliografijos rengėjų nerastas publikacijas bei ištaisius pastebėtas įsivėlusias klaidas²⁶, minėtą bibliografiją pavyko papildyti 18 naujų pozicijų. Sukaupytą bibliografinių įrašų teminę analizę parodė, kad knygotyrai priskirtini 46 tekstai, kurie sudaro penktadalį (21 proc.) visų Glosienės mokslinių, mokslo populiarinimo ir akademinėms studijoms skirtų darbų. Atlikus šios publikacijų dalies analizę *de visu* buvo atskleista jos tipologinė struktūra (1 priedas) ir nustatyta profesorės knygotyrimui būdinga žanrinė įvairovė. Žvelgiant į 1 paveiksle pavaizduotą publikacijų leidybos dinamikos kreivę galima išskirti kelis laikotarpius, kai esmingai skyrėsi visų mokslininkės publikacijų ir knygotyriminių publikacijų santykis. Remiantis šia įžvalga ir Glosienės mokslinės biografijos faktais buvo išskirti du etapai, kurie tapo sukauptos medžiagos sistemavimo pagrindu.

1 PAV. Audronės Glosienės publikacijų knygotyros tematika leidybos dinamika. Metinės publikacijų apimtys apskaičiuotos autorių

26 Panaikintas pasikartojantis įrašas 38 pozicijoje, patikslinti 7 įraše pateikto straipsnio leidimo metai.

Pirmąjį mokslinį straipsnį Glosienė paskelbė 1987-aisiais, antraisiais aspirantūros studijų metais. Jis rodo autorės domėjimąsi skaitymo problematika Nepriklausomos Lietuvos Respublikos (1918–1940) laikotarpiu²⁷. Ir nors vėliau disertacijose nuo šios temos buvo nutolta / atsiribota, Glosienės interesų lauke tema išliko bene per visą jos akademinę karjerą. (Pirmas 1987 m. jos vadovautas diplominis darbas taip pat buvo skaitybos tematikos (žr. 3 priedą).)

Knygotyriiniu produktyvumu išsiskyrė 1991–1993 m. laikotarpis, kai Glosienė tapo Vilniaus universiteto dėstytoja. Periodas sutapo su permainomis ir nepriklausomybę atkūrusioje Lietuvos valstybėje, ir komunikacijos ir informacijos reiškiniais tiriančiųjų bendruomenėje. Iki tol VU Istorijos fakultete veikusių katedrų²⁸ pagrindu 1991 m. birželio mėn. buvo įkurtas Komunikacijos fakultetas ir patvirtinta jo struktūra su naujais dariniais – Bibliotekininkystės katedra, Informacijos sistemų katedra, Knygotyros katedra, Komunikacijos ir informacijos teorijos katedra ir Žurnalistikos institutu (katedra)²⁹. Dar būdama aspirante 1991 m. Audronė pradėjo dirbti naujojoje Knygotyros katedroje. Padalinys buvo suformuotas iš Vilniaus universiteto Istorijos fakultete iki tol gyvavusių Mokslinės informacijos, Bibliotekininkystės ir Kauno vakarinio (vėliau – humanitarinio) fakulteto Bibliotekininkystės ir bibliografijos (vėliau – Informatikos) katedrų personalo. Pirmaisiais metais jam priklausė knygos, bibliografijos, leidybos tyrėjai – Osvaldas Janonis (dirbo nuo 1993 m.), D. Kaunas, Elena Macevičiūtė, Stasė Matulaitytė, Vanda Stonienė (Puzinaitė), Žiedunė Ona Zaveckienė (Zubavičiūtė), Julija Zinkevičienė (Griškonytė), V. Žukas (dirbo iki 1992 m.)³⁰ – ir keli būsimi mokslo daktarai – A. Glosienė, Remigijus Misiūnas ir A. (Mikalajūnaitė) Navickienė (dirbo nuo 1992 m.)³¹.

Katedros, kaip mokslinio padalinio, veikla buvo organizuojama remiantis mokslo ir studijų vienovės principu bei universitete nusistovėjusiu mokslinio ir pedagoginio darbo krūvio santykiu, kai trečdalis laiko buvo skiriama moks-

27 GLOSIENĖ, Audronė. Skaitytojo samprata ikitarybiniuose bibliotekininkystės vadovėliuose. *Bibliotekų darbas*, 1987, Nr. 6, p. 30–33.

28 1989 m. Istorijos fakultete veikė Bibliotekininkystės, Informacijos sistemų, Knygotyros ir bibliografijos bei dvi Žurnalistikos katedros.

29 1991 m. birželio 18 d. Vilniaus universiteto Tarybos posėdžio protokolas. *VU KF svetainė*. Prieiga per internetą: <<https://www.kf.vu.lt/apie/istorija/projekto-svarstymas>>.

30 *Knygotyros katedra, 1995*: informacinis leidinys. Sudarė Elena Macevičiūtė ir Julija Zinkevičienė. Vilnius, 1996, p. 9. Profesorius mirė 2014 m., palaidotas Antakalnio kapinėse Vilniuje.

31 NAVICKIENĖ, A. Knygotyros ir dokumentotyros institutas Vilniaus universitete 1940–2015 m. m. Iš *Vilniaus universiteto Knygotyros ir dokumentotyros institutas: bibliografijos rodyklė: 1940–1943, 1990–2015 m.* Vilnius: Akademinė leidykla, 2017, p. 22–23.

liniam darbui. 1991–1993 m. moksliniai tyrimai buvo finansuojami iš universiteto biudžeto lėšų, ir buvo plėtota Vilniaus universiteto patvirtinta mokslo tiriamųjų darbų tema „Lietuvos knygos istorija ir bibliografija“ (temos tikslintos kas penkerius metus). Manytume, kad apibrėžiant temą buvo siekta parodyti ryšį su 1918–1940 m. VU veikusia Bibliologijos katedra ir tyrimais, kurių tęstinumas tarybmečiu buvo apribotas. Katedroje vyravo darbinga atmosfera. Temos vadovas, 1990 m. istorijos mokslų daktaro habilitacinę disertaciją apgynęs Domas Kaunas (1993 m. nostrifikuotas humanitarinių mokslų habilituotu daktaru, nuo 1993 m. profesorius) ir vienuolika temos tyrėjų per trejus metus paskelbė 30 mokslinių straipsnių³², buvo išleistos dvi D. Kauno knygos *Lietuvių periodikos pirmtakas* ir *Donelaičio žemės knygiai*, V. Žuko pirmoji mokslo leidinių serijos „Lietuvos leidyklos“ monografija „*Dirvos“ bendrovė knygoms leisti, 1918–1940*³³ ir jo šaltinių publikacija *Lietuvių kultūros veikėjų laišakai J. I. Kraševskiui* (išėjo „Mokslo“ leidykloje kaip serijos „Lietuvių kultūros paminklai“ dalis). Keturi Glosienės moksliniai straipsniai parengtos disertacijos tema apie Lietuvos Respublikos 1918–1940 m. knygų leidybos repertuaro tipologinę ir teminę struktūrą, apie minėto laikotarpio kalendorių leidybą, apie knygynus ir poligrafijos įmones bei viena šaltinių publikacija (*Laiškai Lietuvos Respublikos švietimo ministerijai knygų leidybos klausimais*) sudarė minėtų straipsnių dalį. Jie buvo išspausdinti Vilniaus universiteto mokslo darbų rinkinyje *Knygotyra* (nuo 1991 m. tęstinio leidinio leidybą perėmė Vilniaus universitetas, 1992 m. vyriausioju redaktoriumi tapo D. Kaunas, o atsakingąja sekretore – E. Macevičiūtė) ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos žurnale *Tarp knygų*, skelbiamajame ne tik mokslo populiarinimo, bet ir mokslinius tekstus. Šios penkios publikacijos buvo reikšmingiausios 1991–1993 m. Glosienės moksliniai darbai, ir visi jie papildė Lietuvos Respublikos (1918–1940) leidybos istoriografiją.

Laukdama disertacijos gynimo procedūros ir skelbdama tyrimo rezultatus, Glosienė įsitraukė ir į kitas katedros vykdomas ar kuruojamas veiklas: parengė ir trejus metus studentams dėstė naują dalyką – Lietuvos knygotyrą³⁴, aktyviai

32 Apskaičiuoja remiantis informacija, pateikta bibliografijos rodyklėje *Vilniaus universiteto Knygotyros ir dokumentotyros institutas: bibliografijos rodyklė: 1940–1943, 1990–2015 m.* (2017), ją papildžius dviem naujais įrašais.

33 Tai buvo pirmoji mokslo leidinių serijos „Lietuvos leidyklos“ knyga.

34 Toks dalyko pavadinimas nurodytas minėtame Audronės ranka papildytame CV (žr. Audronės Glosienės daktaro disertacijos gynimo dokumentai. 1993 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F. 309-62). 1999 m. sudarytame informaciniame leidinyje nurodytas kitoks pavadinimas – *Lietuvių knygos istoriografija* (žr. Audronė Glosienė (Bulbovaitė). Iš *Vilniaus universiteto bibliotekininkystės studijų dėstytojai (1949–1999)*: informacinis leidinys. Vilnius: Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultetas, 1999, p. 25–27).

vadovavo studentų baigiamiesiems darbams 1918–1940 metų Lietuvos leidybos istorijos temomis (žr. 3 priedą), dalyvavo katedros organizuojuose moksliniuose knygotyros seminaruose (skaitė pranešimus apie bendroves „Knyga“ ir „Literatūra“ prieškariniame Kaune ir apie kitakalbės literatūros knygynus Lietuvos Respublikoje 1918–1940 metais pirmajame ir antrajame knygotyros seminare 1991 ir 1992 m.³⁵). Be to, 1992 m. Glosienė recenzavo tris kolegų leidinius: pirmąją Mažosios Lietuvos knygos istorijai skirtą D. Kauno studijų priemonę *Lietuviškosios knygos istorija*, jo informacinį leidinį *Mažosios Lietuvos knygynai (iki 1940)* ir prieš kelerius metus išleistą V. Žuko monografiją *Lietuvių knygotyros bruožai*, tapo Martyno Mažvydo bibliofilų klubo nare.

2008 metais Glosienės bibliografijos sudarytojams ir šio straipsnio autorėms pavyko užfiksuoti iš viso 16 nuo 1986 m. iki 1993 m. mokslininkės paskelbtų tekstų. Tačiau surastas archyvinis dokumentas, pačios Audronės ranka papildyta biograma (ji buvo rengta disertacijos gynimui ir šiandien yra saugoma VU bibliotekos Rankraščių skyriuje) rodo, kad 1993 m. vasario 17 d. kolegė jau turėjo 22 publikacijas³⁶. Tad būsimų mokslo istorijos tyrinėtojų dar laukia galimybė papildyti ankstyvųjų Glosienės darbų bibliografiją šešiomis publikacijomis, tarp kurių gali atsirasti ir knygotyrinių darbų.

AUDRONĖS GLOSIENĖS KNYGOTYRINĖ VEIKLA IR PUBLIKACIJOS VĖLESNIAIS METAIS

Įvykiai, nulėmę Glosienės akademinės karjeros pokyčius, prasidėjo netrukus po disertacijos gynimo. 1993 m. mokslininkė priėmė pasiūlymą vadovauti tęstinumą turėjusiai Bibliotekininkystės katedrai, pakeisdama į pensiją išėjusią ilgametę jos vedėją Genovaitę Raguotienę. Jaunai mokslų daktarei iššūkis tapo galimybė. Per tryliką metų ji išaugino padalinį iki Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų instituto, suburdama naujos kartos mokslininkų kolektyvą, atnaujindama abiejų pakopų bibliotekininkus ir informacijos specialistus rengiančias studijų programas ir bandydama jas išlaikyti konkurencingas tiek fakultete, tiek ir Lietuvoje, vykdydama vienas kitą keičiančius tarptautinius projektus (projektai kuriant naujas informacijos vadybininkų rengimo programas, tęstinį bibliotekininkų mokymą, siekiant išgryninti bibliotekininkų pro-

35 NAVICKIENĖ, A. Knygotyros seminarai. Iš *Knygotyros katedra, 1940–1990–2000: informacinis leidinys*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2000, p. 89–90.

36 Audronės Glosienės daktaro disertacijos gynimo dokumentai. 1993 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F. 309-62.

fesines kompetencijas ir kiti³⁷). Kaip gabi vadybininkė Glosienė ėmėsi ir kitų atsakingų pareigų fakultete ir už jo ribų: nuo 1994 m. vieną kadenciją buvo KF prodekanė (kuravo tiek studijas, tiek fakulteto mokslinę veiklą), palaiapsniui įsitraukė į ekspertines veiklas. Kaip dėstytoja tuo pat metu ji rengė naujus dalykus studentams (Bibliotekininkystės teorija, Lektologija, Bibliotekų ryšiai su visuomene, Šiuolaikinės bibliotekininkystės tendencijos, Viešosios bibliotekos modelis³⁸), o kaip tyrėja gilinosi į bibliotekininkystės teorijos, viešųjų bibliotekų paslaugų, bibliotekų viešųjų ryšių tematikas (taip 1996 m. ji apibrėžė savo mokslinius interesus³⁹) bei publikavo mokslinius ir studijoms skirtus tekstus. Per dešimtmetį sugebėjusi ne tik pakeisti tyrimų kryptį, bet ir sukaupusi pakankamą įdirbį, 2004 m. ji parengė darbų apžvalgą „Bibliotekininkystės plėtra informacijos ir kultūros politikos kontekste“ ir sėkmingai atliko habilitacijos procedūrą. 2005 m. Audronė tapo pripažinimo ženklų sulaukusia profesore⁴⁰, jau tuomet nusipelnusia diegiant modernų požiūrį į bibliotekininkystės mokslą ir studijas, kuriuos ji suvokė kaip informacijos mokslų sudedamąją dalį.

Tiek 1 paveiksle pavaizduoti duomenys, tiek straipsnio 2 priede pateikta bibliografinė informacija rodo, kad po 1993 m. pasirodė pagrindinė visų Glosienės knygotyrinės tematikos tekstų dalis (trys ketvirtadaliai, arba 85 proc.). Intensyviausiai jie buvo skelbiami iki 1997-ųjų, kuomet pasiekė piką. Tipologijos požiūriu produkcija buvo nevienalytė, ją sudarė moksliniai straipsniai, knygos dalys, straipsniai-apžvalgos, analitiniai straipsniai ar sąvokų apibrėžimai *Knygotyros* enciklopediniame žodyne, sudaryti šaltiniotyrinio pobūdžio veikalai, recenzijos, vadovėlių dalys ir kitos publikacijos (žr. 1 ir 2 priedus). Komunikacijos fakultete paskelbtų tokios tematikos darbų kontekste kiekybiniu požiūriu ji neišsiskyrė (1994–1999 m. Knygotyros katedros mokslininkai paskelbė 100 mokslinių straipsnių, pasirodė kelių autorių monografijos – D. Kauno knygos *Aušrininkas: tautinio atgimimo spaudos kūrėjas Jurgis Mikšas*,

37 *Profesorė Audronė Glosienė ... darbai ir datos* / sudarė Marija Prokopčik, Irena Krivienė ir kt. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2008, p. 6.

38 Audronė Glosienė (Bulbovaitė). Iš *Vilniaus universiteto bibliotekininkystės studijų dėstytojai (1949–1999)*: informacinis leidinys. Vilnius: Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultetas, 1999, p. 25–27.

39 Audronė Glosienė. Iš *Komunikacijos fakultetas 1996 metais* / [parengė Audronė Glosienė, Renaldas Gudauskas, Giedrė Kojelytė]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 1997, p. 17–18.

40 Pripažinimą liudija jos darbų recenzijos, tekstų vertimai į kitas kalbas, pirmosios publikacijos užsienio moksliniuose žurnaluose. 2003 m. LR kultūros ministerija Glosienei paskyrė premiją už bibliotekininkystės, bibliografijos ir knygotyros mokslinius tyrinėjimus bei praktinę veiklą bibliotekose, 2006 m. ji buvo apdovanota VU Rektoriaus mokslo premija.

monumentalusis jo istorinės sintezės darbas *Mažosios Lietuvos knyga: lietuviškos knygos raida (1547–1940)*, trys V. Žuko veikalai iš *Lietuvos leidyklų* serijos: *Sakalo bendrovė raštams leisti ir platinti 1924–1940 ir 1943–1944*; *Švyturio bendrovė knygoms leisti ir platinti 1918–1931* bei *Bendrovės knygoms leisti ir platinti 1918–1940*, šaltiniotyros darbai⁴¹), tačiau papildė inovacijomis išsiskiriančio 1918–1940 m. laikotarpio leidybos istorijos tyrinėjimus.

Svarbią to meto Glosienės palikimo dalį sudarė recenzuoti moksliniai straipsniai, tęsiantys Lietuvos Respublikos (1918–1940) leidybos istorijos tyrimų problematiką (gvildeno bendrovių „Knyga“ ir „Literatūra“ prieškariniame Kaune veiklą; „Lietuviškosios enciklopedijos“ ir „Žymesnybių žodyno“ leidimo problemas; Vakarų Europos literatūros knygynus prieškariniame Kaune), ir straipsniai-apžvalgos (moksliniai tekstai, publikuoti moksliniuose leidiniuose, bet neturintys mokslinio informacinio aparato) apie to paties laikotarpio tyrimų historiografiją bei knygos istoriją Suomijoje (žr. 2 priedą). Dauguma straipsnių buvo išspausdinti „Knygotyros“ mokslo darbuose, vienas išėjo naujame Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliografijos ir knygotyros centro⁴² iniciatyva pradėtame leisti moksliniame žurnale „Bibliografija“, o 1999 m. pasirodė pirmoji tarptautinė Glosienės publikacija – straipsnis apie pirmąją lietuviškąją knygą specialiaame Talino universiteto mokslo darbų *Acta Universitatis Scientiarum Socialium et Artis Educandi Tallinnensis* tome, kuriame buvo skelbiamos pirmosios lietuviškos knygos 450 metinių minėjimo proga organizuotoje konferencijoje dalyvavusių pranešėjų publikacijos, parengtos skaičtytų pranešimų pagrindu (išspausdinti trys lietuvių autorių straipsniai). Tokią mokslinių tyrimų sklaidos strategiją autorė naudojo ir kitais atvejais (pvz., perskaičiusi pranešimą 1994 metų knygotyros seminare⁴³ ji ketino jo pagrindu skelbti straipsnį VU *Knygotyros* mokslo darbuose). Tačiau du 1995–1996 m. parašyti tekstai, greičiausiai dėl laiko stokos, nebuvo išplėtoti iki straipsniams keliamų reikalavimų ir atsidūrė minėto žurnalo apžvalgų rubrikoje.

Nors formaliai ir nutraukusi ryšius su Knygotyros katedra, Glosienė su knygotyrininkais ir toliau vaisingai bendradarbiavo. Ypač svarbus jos tyrimų sklaidai buvo dalyvavimas keliuose stambiuose Knygotyros katedros inicijuotuose ir kelerius metus trukusiuose projektuose. Glosienė prisidėjo rašant kolektyvinę monografiją *Lietuviškoji knyga: istorijos metmenys: nuo rašto atsiradimo Lietuvos*

41 NAVICKIENĖ, A. Knygotyros ir dokumentotyros institutas Vilniaus universitete 1940–2015 m. m. Iš *Vilniaus universiteto Knygotyros ir dokumentotyros institutas: bibliografijos rodyklė: 1940–1943, 1990–2015 m.*. Vilnius: Akademinei leidykla, 2017, p. 25.

42 Buvę Lietuvos SSR knygų rūmai.

43 NAVICKIENĖ, A. Knygotyros seminarai. Iš *Knygotyros katedra, 1940–1990–2000: informacinis leidinys*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2000, p. 91.

Didžiojoje Kunigaikštystėje iki Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 1990 metais ir rengiant enciklopedinį žodyną *Knygotyra*. Ši jos veikla buvo vainikuota didžiausios apimties knygotyrinių veikalų gimimu.

1996 m. pasinaudojant valstybės subsidijomis, gavus lėšų iš Atviros Lietuvos fondo bei iš Pirmosios lietuviškos knygos 450 metų sukakties minėjimo valstybinės programos buvo paskelbta autorių kolektyvo monografija *Lietuviškoji knyga: istorijos metmenys* (autoriai A. Glosienė, D. Kaunas, A. Navickienė, V. Stonienė). Ji šiandien vertintina kaip pirmasis istorinės sintezės veikalas, kuriame remiantis naujausių tyrimų rezultatais buvo aprėpta lietuviškos knygos istorija nuo pat rašto atsiradimo Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje iki Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 1990-aisiais. Glosienės tyrimų rezultatai užpildė skyrių „Lietuviškoji knyga Lietuvos Respublikos laikotarpiu (1918–1940)“, o jos tekstas apie Lietuvos Respublikos laikotarpio (1918–1940) knygos tyrinėjimus papildė kitą, knygos istoriografijai skirtą dalį.

1997-aisiais, po įtempto penkerius metus trukusio 40 autorių bei redaktorių darbo, pasirodė enciklopedinis žodynas *Knygotyra*. Jame yra 21-as Glosienės parašytas straipsnis. Dauguma jų – aiškinamajam žodynui būdingi sąvokų apibrėžimai (žr. 2 priedą), tačiau keli straipsniai – „Dirva“; Enciklopedija; Knygos senėjimas; Knygų leidyba; Knygų prekyba – priskirtini prie enciklopedinių apibendrinamųjų, kurie išsiskiria išsamia reiškinių analize ir išryškintu jo lituanistiniu aspektu. Juos rengiant buvo panaudoti Glosienės ankstesnių mokslinių tyrimų duomenys, buvo pateikta ir naujos, iki šiol neskelbtos tyrimų medžiagos.

Po 1998 m. knygotyrinės tematikos tekstai, kurių laiką dar konkuravę su bibliotekininkystės ir informacijos mokslų publikacijomis, palengva iš interesų lauko pasitraukė. 1994–2007 m. laikotarpiu autorės produktyvumui ženkliai išaugus (kasmet būdavo paskelbiama vidutiniškai po 13 publikacijų), knygotyrinių darbų pasirodydavo vidutiniškai po vieną, o kai kuriais metais ir nei vieno (žr. 2 priedą). Tuomet knygotyrininkų bendruomenei Glosienė talkino skelbdama recenzijas apie naujas kolegų / kolegių publikacijas, o nuo 1998 m. buvo pakviesta dalyvauti ir *Knygotyros* mokslo darbų, nuo 2006 m. nusistovėjusiu periodišku leidžiamu mokslinio žurnalo, redaktorių kolegijos veikloje. Jos glaudūs ryšiai su Šiaurės šalių bibliotekininkais ir universitetų mokslininkais buvo pagalbūs plečiant knygotyrinius kontaktus su Suomijos tyrėjais. Per Glosienę užsimezgė VU tyrėjų ryšys su skaitymo istoriku dr. Ilkka Mäkinenu iš Tampere universiteto, bendradarbiavimas truko dešimtmečius ir buvo labai vaisingas⁴⁴.

44 Nuo 2006 m. iki 2021 m., iki akademinės karjeros universitete pabaigos, mokslininkas penkiolika metų dirbo *Knygotyros* redaktorių kolegijoje. Jo iniciatyva suburtame (*NordForsk*

Vadovaudama Bibliotekininkystės mokslų katedrai Glosienė skyrė dėmesio bibliotekininkystės mokslo istorijos Vilniaus universitete klausimams ir šio mokslo žymių veikėjų (jie nusipelnė ir Lietuvos knygotyrai) atminimui įamžinti / aktualinti. Profesorių L. Vladimirovą priskirdama prie katedros senjorų, ji sudarė du veikalus, skirtus profesoriaus sukaktims paminėti: 2002 m. išėjo G. Raguotienės ir A. Glosienės sudaryta Levo Vladimirovo straipsnių rinktinė *Apie knygas ir bibliotekas* (Glosienė parašė įvadinį veikalą straipsnį, išvalgiai įvertindama knygos, bibliotekų, mokslo istorijos tyrimų palikimą), o 2005 m. Vilniaus universiteto leidykla išleido iškilių Lietuvos ir užsienio kolegų atsiminimų apie profesorių rinkinį (jame paskelbti ir pačios Glosienės atsiminimai). Knyga buvo pristatyta ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų⁴⁵. Atstovaudama šaltinio tyrai ji tapo parankine priemone tiek bibliotekininkystės, tiek knygotyros, tiek ir KIM istorijai tirti.

Išnaudodama knygotyrimą įdirbį nepraėjus nė dešimtmečiui po savo pačios disertacijos gynimo, Glosienė įsitraukė į komunikacijos ir informacijos mokslų trečiosios pakopos studijas. Ji tapo Aridos Papaurėlytės (Riaubienės) disertacinio darbo „Knygos laisvė ir kontrolė Lietuvoje 1918–1940 m.“ moksline vadove. Jos pirmoji doktorantė 2003 m. sėkmingai apgynė knygotyrimą disertaciją ir papildė Lietuvos mokslininkų gretas⁴⁶.

Knygotyrimu įdirbiu Glosienė rėmėsi vadovaudama bakalauro ir magistro pakopų studentų baigiamiesiems darbams (knygotyrimės temos buvo nagrinėjamos daugiau kaip penktadalyje (apie 23 proc.) tokių darbų⁴⁷). Iki 1993 m. jos siūlomos temos susijusios su tuomet rengiamos disertacijos tematika, o 1993–2008 m. pusė jų apėmė istorinius ir šiandienos skaitymo tyrimus (iš 17 šios tematikos baigiamųjų darbų devyni), vienas ketvirtadalis (keturi darbai) leidybos istoriją ir dar vienas ketvirtadalis (keturi darbai) šiandienos leidybos tyrimų problematiką (žr. 3 priedą). Tai rodo besiplečiančius tyrėjos mokslinius

finansuotame) tarptautiniame mokslininkų tinkle (Šiaurės, Baltijos šalių ir Rusijos knygos, bibliotekų ir skaitymo istorijos tinklas; The Nordic-Baltic-Russian Network on the History of Books, Libraries and Reading, HIBOLIRE) dešimtmečius aktyviai dalyvavo dešimtyse lietuvių knygotyriminkų. Kaip ilgalaikio mokslinio bendradarbiavimo rezultatas gimė lietuvių autorių bendraautorystė keliuose tarptautinėse leidyklose išleistuose leidiniuose.

45 ГЛОСЕНЕ, Аудроне. Коллективный труд о рыцаре книги. *Библиография: научный журнал*, 2006, № 4, p. 82–83; ГЛОСЕНЕ, Аудроне; МАНЖУХ, Зинаида. Вспоминая профессора Л. И. Владимирову. *Библиография: научный журнал*, 2006, № 4, p. 84–87.

46 A. Glosienė iš viso vadovavo keturioms doktorantėms: Aridai Papaurėlytei (apsigynė 2003 m.), Rasai Januševičienei (apsigynė 2005 m.), Zinaidai Manžuch (apsigynė 2007 m.) ir Ugnei Rutkauskenei (apsigynė 2009 m.). Dviejų paskutiniųjų doktorančių studijų pabaigoje vadovavimą iš Glosienės perėmė profesorė Elena Macevičiūtė.

47 Apskaičiuota autorių, remiantis 2008 m. personalinėje bibliografijoje pateiktais duomenimis ir jų sudarytu bibliografiniu sąrašu, kuris skelbiamas straipsnio 3 priede.

interesus ne tik bibliotekininkystės ir informacijos laukuose, bet ir jos pasirinkimą penktadalį laiko skirti formuojant būsimų bibliotekininkų ir informacijos centrų vadybininkų gebėjimus tirti spaudos, leidybos istorijos ir šiandienos leidybos reiškinius.

Po 1993 m. Glosienė dėstė vieną su knygotyra, tiksliau – su knygos sociologija, sietiną dalyką – lektologiją, ir tai buvo jos mėgstama disciplina. Nuo 1993 m. ji kursą rengė iš naujo ir palaipsniui pavertė originaliu skaitymą ir skaitytoją nagrinėjančiu dalyku. Kaip vėliau pati rašė⁴⁸, kursą sudarė keletas dalių: bendroji skaitybos teorija, skaitybos sociologija, skaitybos psichologija, skaitybos pedagogika, bibliotekos paslaugos ir skaitytojų aptarnavimas. Anot jos, Vilniaus universitete dėstomas lektologijos kursas buvo unikalus, nes tokiu pavadinimu neaptinkamas daugiau niekur pasaulyje.

Išanalizavusi įvairiose bibliotekininkų mokyklose vykdomas programas mokslininkė pabrėžė, kad apie skaitymą, sociologinius, psichologinius ir kitus skaitymo aspektus, biblioteką, kaip svarbią skaitymo galimybes visuomenėje realizuojančią instituciją, skaitytojų aptarnavimo formas ir metodus studentai sužino iš įvairiais kitokiais pavadinimais dėstomų dalykų⁴⁹. Ilgametį pedagoginį įdirbį Glosienė panaudojo rengdama vadovėlį *Bibliotekininkystės ir informacijos studijų vadovas* (pasirodė 2009 m., jau po sudarytojos mirties). Viena iš vadovėlio dalių buvo skirta įvairiems skaitybos ir skaitytojų pažinimo klausimams (dalis pavadinta *Lektologija*). Čia pateiktos išvalgos apie skaitymo teorijos ir skaitybos sociologijos dalykus ir šiandien tarnauja fakultete vykdomų Leidybos ir reklamos bakalauro ir Medijų ir skaitmeninės leidybos studijų programos studentams, keli vadovėlio skyriai yra įtraukti į leidybos krypties programų dalykų aprašus.

Kita svarbi ir šiandien Lietuvos aukštosiose mokyklose aktyviai naudojama universitetinio ir praktinio rengimo priemonė, prie kurios rengimo prisidėjo Glosienė, buvo *Knygotyros vadovėlis*. Vadovėlį rengė Knygotyros katedros suburtas mokslininkų kolektyvas, Audronė parašė paskutinį jo skyrių sudėtinga tema – knyga kitų informacijos priemonių sistemoje ir jos rytdiena. Išleistas 2006 m. vadovėlis buvo išpirktas per dešimt mėnesių, tad 2007 m. išėjo jo antroji laida. Vadovėlis sulaukė ir kitokių reikšmingų pripažinimo ženklų. Kartu su bendraautorais Glosienė buvo apdovanota Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Aukštojo mokslo vadovėlių rengėjų konkurso pirmąja premija⁵⁰.

48 GLOSIENĖ, Audronė. Bendroji skaitymo teorija. Iš *Bibliotekininkystės ir informacijos studijų vadovas*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2009, p. 494.

49 Ten pat.

50 Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija. Padėkos raštas pirmosios premijos laimėtojai A. Glosienei už vadovėlį „Knygotyra“. 2008 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F. 309-247.

IŠVADOS

Audronės Glosienės aspirantūros ir akademinės veiklos metai – permainų ir pertvarkų laikotarpis Lietuvos valstybėje ir Lietuvos moksle, kuomet Vilniaus universitete intensyviai telkėsi, keitėsi ir plėtėsi mokslų grupė, tapatinanti save su nauja komunikacijos ir informacijos mokslų kryptimi Lietuvos mokslo ir studijų žemėlapyje. Kelių šimtų metų tyrimų tradicijomis Lietuvoje išsiskirianti knygotyra kaip šakinis minėtos krypties mokslas šiuo periodu išgyveno pakilimo laikotarpį. Apie tai liudija mokslo ir studijų institucionalizacijos apraiškos, išsiplėtęs tarpsritis tyrimų laukas, užaugusi nauja profesorių karta ir išgausėjusi tyrėjų bendruomenė, kuri pasklido po Lietuvos universitetus ir humanitarinių mokslinių tyrimų institutus, suformavo mokslininkų grupes stambiausiose šalies mokslinėse bibliotekose ir ėmėsi aktyviai plėtoti dokumentinio paveldo tyrimus.

Pradiniu karjeros etapu Glosienė tapo knygotyryninkų bendruomenės nare ir išliko ja visą gyvenimą, nors jos pareigos ir užimamos pozicijos VU keitėsi, kaip ir besiplečiantis mokslinių interesų laukas. Profesorės knygotyris palikimas papildė tarybmečiu apeinamų Nepriklausomos Lietuvos Respublikos (1918–1940) laikotarpio leidybos ir skaitybos tyrimų spragas, ji gali būti vadinama viena iš XX a. pabaigos ir XXI a. pradžios šios tematikos lyderių. Mokslinio žurnalo *Knygotyra* tomuose paskelbti tyrėjos straipsniai kartu su jos mokytojo V. Žuko ir doktorantės A. Papaurėlytės (Riaubienės) tekstais šiandien yra minėto Lietuvos knygų leidybos ir platinimo istorijoje išskirtinio periodo tyrimų branduolys, o tyrimų rezultatai, tapę monografijos dalimis ar enciklopediniais straipsniais, prisidėjo prie XX a. pabaigoje paskelbtų pirmųjų apibendrinamųjų, visą lietuviškosios knygos leidybos ir platinimo istoriją apimančių veikalų bei pirmųjų knygotyros informacinių leidinių gimimo.

Profesorės gyvenimo metais pasirodė fundamentalūs, pripažinimo sulaukę knygotyros bei bibliotekininkystės ir informacijos mokslų vadovėliai. Juose paskelbtos Glosienės įžvalgos apie skaitybos reiškinius atliepė modernų ir tarpkryptišką požiūrį į lektologijos reiškinius, o svarstymai apie knygą kaip mediją kitų medijų sistemoje išplėtė knygotyris pažinimo lauką nauja tematika. Vadovaudama knygotyris disertaciniais ir studentų baigiamiesiems darbams Glosienė prisidėjo prie Lietuvos mokslininkų ir plataus profilio bibliotekininkų profesionalų rengimo.

Būdama talentinga ir reikli pedagogė, labai darbšti ir stipriu analitiniu mąstymu išsiskirianti mokslininkė, veržli, gabi, kartais ūmi mokslo ir studijų vadybininkė ji ne tik aktyviai kūrė knygotyros bei bibliotekininkystės ir informacijos

mokslų naują tapatybę, bet ir daug nuveikė siekiant pačios KIM krypties kaip tarpšritinio reiškinio, tradicinius ir naujuosius mokslus jungiančio darinio stiprinimo ir pripažinimo Lietuvoje ir už jos ribų.

Šaltinių ir literatūros sąrašas

- Apie knygas ir bibliotekas*: straipsnių rinkinys [sudarytojos Genovaitė Raguotienė ir Audronė Glosienė]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2002, 288 p. ISBN 9986-19-453-9.
- Audronė Glosienė. Iš *Visuotinė lietuvių enciklopedija*. Prieiga per internetą: <<https://www.vle.lt/straipsnis/audrone-glosiene/>>.
- Audronė Glosienė (Bulbovaitė). Iš *Vilniaus universiteto bibliotekininkystės studijų dėstytojai (1949–1999)*: informacinis leidinys. Vilnius: Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultetas, 1999, p. 25–27.
- Audronės Bulbovaitės (Glosienės) diplominis darbas. 1980 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F 85-3920. 95 l.
- Audronės Glosienės daktaro disertacijos gynimo dokumentai. 1993 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F. 309-62. 18 l.
- Audronės Glosienės disertacijos rankraštis. 1993 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F. 76-3360. 302 l.
- Bibliotekininkystei reikia pašaukimo ir meilės...: atsiminimai apie Levą Vladimirovą / sudarytoja Audronė Glosienė*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2005. 218 p. ISBN 9986-19-796-1.
- Bibliotekininkystės studijos Vilniaus universitete / sudarė Stanislovas Dubauskas*. Vilnius: BĮ UAB „Litimo“, 1999. 371, [1] p.
- BIVEINIS, Petras. *Bibliotekininkystės mokslinių tyrimų raida Lietuvoje 1990–2014 metais*. Vilnius: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2017. 368 p. ISBN 978-609-405-150-0.
- GLOSENE, Audrone. Kolektyvnyj trud o rycare knigi. *Bibliografija: naučnyj žurnal*, 2006, No 4, p. 82–83.
- GLOSENE, Audrone; MANŽUH, Zinaida. Vspominaja professora L. I. Vladimirova. *Bibliografija: naučnyj žurnal*, 2006, No 4, p. 84–87.
- GLOSIENĖ, Audronė. Aptarta knygų prekybos istorija [apie II knygotyros mokslinį seminarą Vilniuje 1992 metais]. *Tarp knygų*, 1993, Nr. 1, p. 44.
- GLOSIENĖ, Audronė. Bendroji skaitymo teorija (p. 493–512); Skaitybos sociologija (p. 513–516). Iš *Bibliotekininkystės ir informacijos studijų vadovas*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2009, ISBN 9789955334965.
- GLOSIENĖ, Audronė. Bendrovės „Knyga“ ir „Literatūra“ prieškariniame Kaune. *Bibliografijos žinios 93*: straipsnių rinkinys, 1994, p. 121–125.
- GLOSIENĖ, Audronė. Bibliopsichologija (p. 53–54); Bibliosociologija (p. 54); Biblioteka (p. 54); Bibliotekininkystė (p. 56–57); Bibliotekininkystės katedra (p. 58); Bibliotekų paslaugos (p. 65); Bibliotekų tinklas (p. 65–66); Biblioterapija (p. 66); „Dirva“ (p. 91–92); Ekstensyvioji bibliotekų veikla (p. 98); Enciklopedija (p. 101–102); Enciklopedinis žodynas (p. 102); Garsinė knyga (p. 112); In octavo (p. 132); Kalbančioji knyga (p. 151); Kasetinė knyga (p. 160); Knyga stambiu šriftu (p. 172); Knygnešystė (p. 174); Knygos senėjimas (p. 177–178); Knygų leidyba (p. 182–188); Knygų leidimo komisija (p. 189); Knygų prekyba (p. 191–198); Komunikacijos fakultetas (p. 202); Lektologija (p. 217); Lengvai skaitomos knygos (p. 218); Lietuvių

- spaudos platinimo draugija (p. 227); „Menas“ (p. 255); „Naujas žodis“ (p. 270); „Sėjos baras“ (p. 327); Skaitybos psichologija (p. 333); Skaitybos sociologija (p. 333). Iš *Knygotyra: enciklopedinis žodynas*. Vilnius: Alma Littera, 1997. 413 p. ISBN 9986-02-352-1.
- GLOSIENĖ, Audronė. Dar viena socialinių mokslų disertacija [pokalbis su Vita Mozūraite]. *Tarp knygų*, 1994, Nr. 3, p. 33.
- GLOSIENĖ, Audronė. Gyvenimo būdas – bibliografija [prof. Vlado Žuko 75-osioms gimimo metinėms]. *Literatūra ir menas*, 2000, bal. 21, p. 5.
- GLOSIENĖ, Audronė. Iš *Bibliofilai apie asmenines bibliotekas* / sudarė Domas Kaunas. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2001, p. 40–43.
- Glosienė Audronė. Iš *Kaišiadorių enciklopedija*. Prieiga per internetą: <https://www.kaisiadoriu-muziejus.lt/enciklopedija/index.php?title=Glosien%C4%97_Audron%C4%97>.
- GLOSIENĖ, Audronė. Kas suskaičius knygos mįsles [Rec. kn.: Baltos lankos, juodos avys / Genovaitė Raguotienė]. *Literatūra ir menas*, 2001, birž. 29, p. 16.
- GLOSIENĖ, Audronė. Kelionė laike ir erdvėje [Rec. kn.: Mažosios Lietuvos knygynai (iki 1940 m.): žinynas / Domas Kaunas. Vilnius, 1992]. *Tarp knygų*, 1992, Nr. 10, p. 21.
- GLOSIENĖ, Audronė. Knyga kitų informavimo priemonių sistemoje ir knygos rytdiena. Iš *Knygotyra* [vadovėlis]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2006, p. 328–340.
- GLOSIENĖ, Audronė. Knyga kitų informavimo priemonių sistemoje ir knygos rytdiena. Iš *Knygotyra* [vadovėlis]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2007, p. 328–340.
- GLOSIENĖ, Audronė. Knygos riteriui atminti [apie ilgametį Vilniaus universiteto bibliotekos direktorių, knygotyrininką prof. Levą Vladimirovą]. *Universitas Vilnensis*, 2000, kovas, p. 6.
- GLOSIENĖ, Audronė. Knygotyros raidos etidai [Rec. kn.: Lietuvių knygotyros bruožai: monografija / Vldas Žukas. Vilnius, 1989]. *Knygotyra*, 1992, t. 17, p. 120–123.
- GLOSIENĖ, Audronė. Knygų leidyba Lietuvoje 1918–1940 m.: tipologinės ir teminės charakteristikos bandymas. *Knygotyra*, 1991, t. 17, p. 37–48.
- GLOSIENĖ, Audronė. Laiškai Lietuvos Respublikos švietimo ministerijai knygų leidybos klausimais. *Knygotyra*, 1993, t. 19, p. 96–98.
- GLOSIENĖ, Audronė. Levo Vladimirovo mokslinis palikimas. Iš *Apie knygas ir bibliotekas: straipsnių rinkinys* [sudarytojos Genovaitė Raguotienė ir Audronė Glosienė]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2002, p. 9–15. ISBN 9986-19-453-9.
- GLOSIENĖ, Audronė. „Lietuviškoji enciklopedija“ ir „Žymesnybių žodynas“: leidimo problemos. *Knygotyra*, 1994, t. 20, p. 61–71.
- GLOSIENĖ, Audronė. Lietuviškoji knyga 1918–1940 metais. *Kultūros barai*, 1997, Nr. 2, p. 66–73.
- GLOSIENĖ, Audronė. Lietuviškoji knyga Lietuvos Respublikos laikotarpiu (1918–1940). Iš *Lietuviškoji knyga: istorijos metmenys: nuo rašto atsiradimo Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje iki Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 1990 metais*. Vilnius: Vilspa, 1996, p. 166–202.
- GLOSIENĖ, Audronė. Lietuviškosios knygos raidos studija [Rec. kn.: Lietuviškosios knygos istorija: studijų priemonė. D. 1: Mažosios Lietuvos knyga / Domas Kaunas. Vilnius, 1992]. *Mažoji Lietuva*, 1992, kovo 13, p. 12.
- GLOSIENĖ, Audronė. Lietuvių knygotyros mokyklos auklėtinio sėkmė [apie R. Misiūno apgintą daktaro disertaciją „Lietuvių išėvių knygų leidyba Vakarų Europoje 1945–1952 m.“]. *Tarp knygų*, 1997, Nr. 1, p. 15–16.
- GLOSIENĖ, Audronė. Lietuvos Respublikos laikotarpio (1918–1940) knygos tyrinėjimai. Iš *Lietuviškoji knyga: istorijos metmenys: nuo rašto atsiradimo Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje iki Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 1990 metais*. Vilnius: Vilspa, 1996, p. 27–29.

- GLOSIENĖ, Audronė. Mano Mokytojas. Iš *Bibliotekininkystei reikia pašaukimo ir meilės...* [sudarytoja Audronė Glosienė]. Vilnius, 2005, p. 149–156. ISBN 9986-19-796-1.
- GLOSIENĖ, Audronė. Nepriklausomos Lietuvos kalendoriai 1918–1940 m. *Tarp knygu*, 1991, Nr. 9, p. 23–25.
- GLOSIENĖ, Audronė. Nepriklausomos Lietuvos knygynai (1918–1940 m.). *Tarp knygu*, 1992, Nr. 6, p. 17–19.
- GLOSIENĖ, Audronė. Nepriklausomos Lietuvos knygos istorijos tyrinėjimų kryptys. *Knygotyra*, 1996, t. 23, p. 161–164.
- GLOSIENĖ, Audronė. Poligrafijos įmonės Lietuvoje 1918–1940 metais. *Knygotyra*, 1992, t. 18, p. 42–56.
- GLOSIENĖ, Audronė. Skaitytojo samprata ikitarybiniuose bibliotekininkystės vadovėliuose. *Bibliotekų darbas*, 1987, Nr. 6, p. 30–33.
- GLOSIENĖ, Audronė. „Švyturio“ spinduliai [Rec. kn.: „Švyturio“ bendrovė knygoms leisti ir platinti, 1918–1931 / Vladas Žukas. Vilnius, 1998]. *Tarp knygu*, 1998, Nr. 7, p. 21–22.
- GLOSIENĖ, Audronė. Ta nepakeliama moteriškos būties lengvybė [Rec. kn.: Greta įžymiojo Vaclovo Biržiškos / Genovaitė Raguotienė. Vilnius, 2000]. *Tarp knygu*, 2000, Nr. 12, p. 24–25.
- GLOSIENĖ, Audronė. Tarptautinė knygos konferencija Vilniuje. *Bibliografija: mokslo darbai*, 1991, p. 70–75.
- GLOSIENĖ, Audronė. The cultural and historical context of the first Lithuanian book. *Acta Universitatis Scientiarum Socialium et Artis Educandi Tallinnensis*, 1999, Ser. A 16. Humaniora, p. 9–19.
- GLOSIENĖ, Audronė. Vaclovo Biržiškos skaitymai [Vaclovo Biržiškos skaitymų pranešimai]. *Knygotyra*, 1997, t. 33, p. 167–172.
- GLOSIENĖ, Audronė. Vakarų Europos literatūros knygynai prieškariniame Kaune. *Knygotyra*, 1994, t. 21, p. 108–112.
- GLOSIENĖ, Audronė. Žvilgsnis į suomių knygos istoriją. *Knygotyra*, 1995, t. 22, p. 158–165.
- Glosienė-Bulbovaitė, Audronė. Iš *Kas yra kas Lietuvoje 2000*. Kaunas, 2000, p. 214. ISBN 9986-709-15-6.
- Glosienė-Bulbovaitė, Audronė. Iš *Kas yra kas Lietuvoje 2002*. Kaunas, 2002, p. 209. ISBN 9986-709-37-7.
- Glosienė-Bulbovaitė, Audronė. Iš *Kas yra kas Lietuvoje 2004*. Kaunas, 2004, p. 577. ISBN 9986-709-48-2.
- Glosienė-Bulbovaitė, Audronė. Iš *Kas yra kas Lietuvoje 95/96*. Kaunas, 1995, p. 170. ISBN 9986-709-00-8.
- Glosienė-Bulbovaitė, Audronė. Iš *Kas yra kas Lietuvoje 97/98*. Kaunas, 1998, p. 248. ISBN 9986-709-03-2.
- Glosienė-Bulbovaitė, Audronė. Iš *Kas yra kas Lietuvoje: Lietuvos moterys*. Kaunas, 2007, p. 140. ISBN 978-9986-709-57-2.
- Glosienė-Bulbovaitė, Audronė. Iš *Kas yra kas Lietuvoje: Lietuvos pasiekimai 2006*. Kaunas, 2006, p. 565. ISBN 9986-709-53-9.
- Glosienė-Bulbovaitė, Audronė. Iš *Kas yra kas Vilniaus apskrityje 2003*. Kaunas, 2003, p. 167. ISBN 9986-709-41-5.
- GUDAUSKAS, Renaldas; GLOSIENĖ, Audronė. Bibliotekininkystė Vilniaus universitete 1949–1999 m. Iš *Bibliotekininkystės studijos Vilniaus universitete*. Vilnius, 1999, p. 24–76. ISBN 9955-401-12-5.

- KASTANAUSKAITĖ, D. Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto katedros 1993 metais. *Knygotyra*, 1995, t. 22, p. 166–173.
- KAUNAS, Domas; NAVICKIENĖ, Aušra; STONIENĖ, Vanda; GLOSIENĖ, Audronė. Knygu leidyba: iš knygotyros enciklopedijos. *Tarp knygų*, 1994, Nr. 2, p. 16–19.
- Knygotyros katedra Lietuviškos knygos metais*: informacinis leidinys / [sudarytoja Julija Zinkevičienė; ats. redaktorius Domas Kaunas; į anglų kalbą vertė Elena Macevičiūtė]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 1998. 83, [1] p.: iliustr. ISBN 9986-19-302-8.
- Knygotyros katedra, 1995*: informacinis leidinys / sudarė: Elena Macevičiūtė ir Julija Zinkevičienė. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 1996. 52 p. ISBN 9986-19-215-3.
- Knygotyros katedra, 1940–1990–2000*: informacinis leidinys / [sudarė ir pratarmę, p. 5–6, parašė Domas Kaunas; redaktorių kolegija: Osvaldas Janonis (vyr. redaktorius), Aušra Navickienė, Julija Zinkevičienė; į anglų kalbą vertė Elena Macevičiūtė]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2000. 145, [1] p., [4] iliustr. lap. ISBN 9955-44-601-3.
- Komunikacijos fakultetas 1996 metais* / [parengė Audronė Glosienė, Renaldas Gudauskas, Giedrė Kojelytė]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 1997. 96 p. ISBN 9986-19-249-8.
- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija. Padėkos raštas pirmosios premijos laimėtojai A. Glosienei už vadovėlį „Knygotyra“. 2008 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F. 309-247.
- NAVICKIENĖ, Aušra. Glosienė, Audronė. Iš *Knygotyra: enciklopedinis žodynas*. Vilnius: Alma Littera, 1997, p. 117. ISBN 9986-02-352-1.
- NAVICKIENĖ, Aušra. Glosienė, Audronė. Iš *Lietuvos knygos veikėjai: biografijų žodynas* [sudarytojas Osvaldas Janonis; 1 elektron. opt. diskas (CD-ROM)]. Vilnius, 2004. ISBN 9986-680-27-1.
- NAVICKIENĖ, Aušra. Knygotyra. Iš *Visuotinė lietuvių enciklopedija*. T. 10: Khmerai–Krelle. I–X tomo papildymai. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2006, p. 308–309. ISBN 5-420-01600-1.
- PROKOPČIK, Marija. Pirmoji Lietuvos socialinių mokslų daktarė. *Tarp knygų*, 1993, Nr. 4, p. 31.
- 1991 m. birželio 18 d. Vilniaus universiteto Tarybos posėdžio protokolas. *VU KF svetainė*. Prieiga per internetą: <<https://www.kf.vu.lt/apie/istorija/projekto-svarstymas>>.
- Vilniaus universiteto Knygotyros ir dokumentotyros institutas: bibliografijos rodyklė: 1940–1943, 1990–2015 m.* / Vilniaus universitetas. Komunikacijos fakultetas, Knygotyros ir dokumentotyros institutas; [sudarė Tomas Petreikis]; [parengė: Ina Kažuro, Tomas Petreikis, Kšištof Tolkačevski, Asta Urbanavičiūtė]; [straipsnio autorė Aušra Navickienė]. Vilnius: Akademine leidykla, 2017. 208 p. ISBN 9789955337171.
- Vilniaus universiteto mokslo darbų „Knygotyra“ turinio rodyklė = Ukazatel' soderžanija naučnyh trudov Vil'njusskogo universiteta „Knygotyra“ («Knigovedenie») = Index of the Contents of Vilnius University Scholarly Journal „Knygotyra“ (“Book Science”): 1961–2005, t. 1–45*. Sudarė Osvaldas Janonis. Vilnius, 2005. 137, [1] p.
- Vlado Žuko atsiliepiamas apie A. Glosienės disertaciją. 1993 m. *Vilniaus universiteto biblioteka. Rankraščių skyrius*. F. 309-62. 1 l.

1 priedas
Audronės Glosienės publikacijų tipologinė struktūra*

Metai	Bendras publikacijų skaičius	Publikacijos knygotyros tema									
		Bendras publikacijų skaičius	Monografinės dalis	Moksliniai straipsniai	Straipsniai / Apžvalgos	Sudarytos knygos	Vadovėlių dalys	Saltinių publikacijos	Recenzijos	Straipsniai enciklopediniuose leidiniuose	Kitos publikacijos
1986	1										
1987	1	1		1							
1988											
1989											
1990	1										
1991	2	2		2							
1992	6	5		2				3			
1993	4	2						1			1
1994	14	5		4							1
1995	9	1			1						
1996	8	3	2		1						
1997	23	10		1					6		3
1998	14	1						1			
1999	17	1		1							
2000	12	3						1			2
2001	13	2						1	1		
2002	11	2			1	1					
2003	17										
2004	14										
2005	18	2				1		1			
2006	13	3					1				2
2007	11	1					1				
2008	3										
2009	5	2					2				
2010	1										
Iš viso	218	46	2	11	3	2	4	3	6	6	9

* Lentelė sudaryta, remiantis autorių atliktais skaičiavimais.

2 priedas
**Audronės Glosienės publikacijų knygotyros
tematika bibliografinis sąrašas**

1987

1. GLOSIENĖ, Audronė. Skaitytojo samprata ikitarybiniuose bibliotekininkystės vadovėliuose. *Bibliotekų darbas*, 1987, Nr. 6, p. 30–33.

1991

2. GLOSIENĖ, Audronė. Knygų leidyba Lietuvoje 1918–1940 m.: tipologinės ir teminės charakteristikos bandymas. *Knygotyra*, 1991, t. 17, p. 37–48.
3. GLOSIENĖ, Audronė. Nepriklausomos Lietuvos kalendoriai 1918–1940 m. *Tarp knygų*, 1991, Nr. 9, p. 23–25.

1992

4. GLOSIENĖ, Audronė. Kelionė laike ir erdvėje [Rec. kn.: Mažosios Lietuvos knygynai (iki 1940 m.): žinynas / Domas Kaunas. Vilnius, 1992]. *Tarp knygų*, 1992, Nr. 10, p. 21.
5. GLOSIENĖ, Audronė. Knygotyros raidos etiudai [Rec. kn.: Lietuvių knygotyros bruožai: monografija / Vladas Žukas. Vilnius, 1989]. *Knygotyra*, 1992, t. 17, p. 120–123.
6. GLOSIENĖ, Audronė. Lietuviškosios knygos raidos studija [Rec. kn.: Lietuviškosios knygos istorija: studijų priemonė. D. 1: Mažosios Lietuvos knyga / Domas Kaunas. Vilnius, 1992]. *Mažoji Lietuva*, 1992, kovo 13, p. 12.
7. GLOSIENĖ, Audronė. Nepriklausomos Lietuvos knygynai (1918–1940 m.). *Tarp knygų*, 1992, Nr. 6, p. 17–19.
8. GLOSIENĖ, Audronė. Poligrafijos įmonės Lietuvoje 1918–1940 metais. *Knygotyra*, 1992, t. 18, p. 42–56.

1993

9. GLOSIENĖ, Audronė. Aptarta knygų prekybos istorija [apie II knygotyros mokslinį seminarą Vilniuje 1992 metais]. *Tarp knygų*, 1993, Nr. 1, p. 44.
10. GLOSIENĖ, Audronė. Laiškai Lietuvos Respublikos švietimo ministerijai knygų leidybos klausimais. *Knygotyra*, 1993, t. 19, p. 96–98.

1994

11. GLOSIENĖ, Audronė. Dar viena socialinių mokslų disertacija [pokalbis su V. Mozūraite]. *Tarp knygų*, 1994, Nr. 3, p. 33.
12. GLOSIENĖ, Audronė. Bendrovės „Knyga“ ir „Literatūra“ prieškariniame Kaune. *Bibliografijos žinios 93: straipsnių rinkinys*, 1994, p. 121–125.
13. KAUNAS, Domas; NAVICKIENĖ, Aušra; STONIENĖ, Vanda; GLOSIENĖ, Audronė. Knygų leidyba: iš knygotyros enciklopedijos. *Tarp knygų*, 1994, Nr. 2, p. 16–19.
14. GLOSIENĖ, Audronė. „Lietuviškoji enciklopedija“ ir „Žymesnybių žodynas“: leidimo problemos. *Knygotyra*, 1994, t. 20, p. 61–71.
15. GLOSIENĖ, Audronė. Vakarų Europos literatūros knygynai prieškariniame Kaune. *Knygotyra*, 1994, t. 21, p. 108–112.

1995

16. GLOSIENĖ, Audronė. Žvilgsnis į suomių knygos istoriją. *Knygotyra*, 1995, t. 22, p. 158–165.

1996

17. GLOSIENĖ, Audronė. Lietuviškoji knyga Lietuvos Respublikos laikotarpiu (1918–1940). Iš *Lietuviškoji knyga: istorijos metmenys: nuo rašto atsiradimo Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje iki Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 1990 metais*. Vilnius: Vilspa, 1996, p. 166–202.
18. GLOSIENĖ, Audronė. Lietuvos Respublikos laikotarpio (1918–1940) knygos tyrinėjimai. Iš *Lietuviškoji knyga: istorijos metmenys: nuo rašto atsiradimo Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje iki Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 1990 metais*. Vilnius: Vilspa, 1996, p. 27–29.
19. GLOSIENĖ, Audronė. Nepriklausomos Lietuvos knygos istorijos tyrinėjimų kryptys. *Knygotyra*, 1996, t. 23, p. 161–164.

1997

20. GLOSIENĖ, Audronė. „Dirva“. Iš *Knygotyra: enciklopedinis žodynas*. Vilnius: Alma Littera, 1997, p. 91–92.
21. GLOSIENĖ, Audronė. Enciklopedija. Iš *Knygotyra: enciklopedinis žodynas*. Vilnius: Alma Littera, 1997, p. 101–102.
22. GLOSIENĖ, Audronė. Knygos senėjimas. Iš *Knygotyra: enciklopedinis žodynas*. Vilnius: Alma Littera, 1997, p. 177–178.
23. GLOSIENĖ, Audronė ir kt. Knygų leidyba. Iš *Knygotyra: enciklopedinis žodynas*. Vilnius: Alma Littera, 1997, p. 182–188.
24. GLOSIENĖ, Audronė ir kt. Knygų prekyba. Iš *Knygotyra: enciklopedinis žodynas*. Vilnius: Alma Littera, 1997, p. 191–198.
25. GLOSIENĖ, Audronė. Lietuvių knygotyros mokyklos auklėtinio sėkmė [apie R. Misiūno apgintą daktaro disertaciją „Lietuvių išėivių knygų leidyba Vakarų Europoje 1945–1952 m.“]. *Tarp knygų*, 1997, Nr. 1, p. 15–16.
26. *Knygotyra: enciklopedinis žodynas / redaktorių kolegija S. Dubauskas, O. Janonis, D. Kaunas, G. Raguotienė, V. Stonienė*. Vilnius: Alma Littera, 1997. 413 p. Turinyje: Enciklopedinis žodynas / A. Glosienė. P. 102; Garsinė knyga / A. Glosienė. P. 112; In octavo / A. Glosienė. P. 132; Kalbančioji knyga / A. Glosienė. P. 151; Kasetinė knyga / A. Glosienė. P. 160; Knyga stambiu šriftu / A. Glosienė. P. 172; Knygnešystė / A. Glosienė. P. 174; Knygų leidimo komisija / A. Glosienė. P. 189; Lektologija / A. Glosienė. P. 217; Lengvai skaitomos knygos / A. Glosienė. P. 218; Lietuvių spaudos platinimo draugija / A. Glosienė. P. 227; „Menas“ / A. Glosienė. P. 255; „Naujas žodis“ / A. Glosienė. P. 270; „Sėjos baras“ / A. Glosienė. P. 327; Skaitybos psichologija / A. Glosienė. P. 333; Skaitybos sociologija / A. Glosienė. P. 333. ISBN 9986-02-352-1.
27. GLOSIENĖ, Audronė. Lietuviškoji knyga 1918–1940 metais. *Kultūros barai*, 1997, Nr. 2, p. 66–73.
28. GLOSIENĖ, Audronė. Vaclovo Biržiškos skaitymai [V. Biržiškos skaitymų pranešimai]. *Knygotyra*, 1997, t. 33, p. 167–172.

29. GLOSIENĖ, Audronė. Tarptautinė knygos konferencija Vilniuje. *Bibliografija: mokslo darbai*, 1997, p. 70–75.

1998

30. GLOSIENĖ, Audronė. „Švyturio“ spinduliai [Rec. kn.: „Švyturio“ bendrovė knygoms leisti ir platinti, 1918–1931 / Vladas Žukas. Vilnius, 1998]. *Tarp knygy*, 1998, Nr. 7, p. 21–22.

1999

31. GLOSIENĖ, Audronė. The cultural and historical context of the first Lithuanian book. *Acta Universitatis Scientiarum Socialium et Artis Educandi Tallinnensis*, 1999, Ser. A 16. Humaniora, p. 9–19.

2000

32. GLOSIENĖ, Audronė. Gyvenimo būdas – bibliografija [prof. V. Žuko 75-osioms gimimo metinėms]. *Literatūra ir menas*, 2000, bal. 21, p. 5.

33. GLOSIENĖ, Audronė. Knygos riteriui atminti [apie ilgametį Vilniaus universiteto bibliotekos direktorių, knygotyrininką prof. L. Vladimirovą]. *Universitas Vilnensis*, 2000, kovas, p. 6.

34. GLOSIENĖ, Audronė. Ta nepakeliama moteriškos būties lengvybė [Rec. kn.: Greta įžymiojo Vaclovo Biržiškės / Genovaitė Raguotienė. Vilnius, 2000]. *Tarp knygy*, 2000, Nr. 12, p. 24–25.

2001

35. GLOSIENĖ, Audronė. Kas suskaičius knygos mįslės [Rec. kn.: Baltos lankos, juodos avys / Genovaitė Raguotienė]. *Literatūra ir menas*, 2001, birž. 29, p. 16.

36. GLOSIENĖ, Audronė. Iš *Bibliofilai apie asmenines bibliotekas* / sudarė D. Kaunas. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2001, p. 40–43.

2002

37. *Apie knygas ir bibliotekas*: straipsnių rinkinys [sudarytojos Genovaitė Raguotienė ir Audronė Glosienė]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2002, 288 p. ISBN 9986-19-453-9.

38. GLOSIENĖ, Audronė. Levo Vladimirovo mokslinis palikimas. Iš *Apie knygas ir bibliotekas*: straipsnių rinkinys [sudarytojos Genovaitė Raguotienė ir Audronė Glosienė]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2002, p. 9–15. ISBN 9986-19-453-9.

2005

39. *Bibliotekininkystei reikia pašaukimo ir meilės...*: atsiminimai apie Levą Vladimirovą / sudarytoja Audronė Glosienė. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2005. 218 p. ISBN 9986-19-796-1.

40. GLOSIENĖ, Audronė. Mano Mokytojas. Iš *Bibliotekininkystei reikia pašaukimo ir meilės...* [sudarytoja Audronė Glosienė]. Vilnius, 2005, p. 149–156. ISBN 9986-19-796-1.

2006

41. GLOSIENĖ, Audronė. Knyga kitų informavimo priemonių sistemoje ir knygos rytdiena. Iš *Knygotyra* [vadovėlis]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2006, p. 328–340.
42. ГЛОСЕНЕ, Аудроне; МАНЖУХ, Зинаида. Вспоминая профессора Л. И. Влади-мирова. *Библиография: научный журнал*, 2006, № 4, p. 84–87.
43. ГЛОСЕНЕ, Аудроне. Коллективный труд о рыцаре книги. *Библиография: на-учный журнал*, 2006, № 4, p. 82–83.

2007

44. GLOSIENĖ, Audronė. Knyga kitų informavimo priemonių sistemoje ir knygos ryt-діena. Iš *Knygotyra* [vadovėlis]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2007 (antroji laida), p. 328–340.

2009

45. GLOSIENĖ, Audronė. Bendroji skaitymo teorija. Iš *Bibliotekininkystės ir informa-cijos studijų vadovas*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2009, 493–512 p. ISBN 9789955334965.
46. GLOSIENĖ, Audronė. Skaitybos sociologija. Iš *Bibliotekininkystės ir informa-cijos studijų vadovas*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2009, 513–516 p. ISBN 9789955334965.

3 priedas

**Audronės Glosienės vadovautos disertacijos ir studentų
baigiamųjų darbų knygotyros tematika bibliografinis sąrašas**

Disertacijos vadovė**2003**

1. PAPAURĖLYTĖ, Arida. *Knygos laisvė ir kontrolė Lietuvoje 1918–1940 m.*: daktaro diser- tacijos santrauka. Vilnius, 2003, 32 p.

Studentų bakalauro ir magistro baigiamųjų darbų vadovė**1987**

1. JAKELAITYTĖ, Ilona. *Studentų skaitymas Lietuvos aukštųjų mokyklų bibliotekose 1923–1940 metais*: diplominis darbas. 1987.

1992

2. MIEŽIENĖ, Jūratė. *Knygotyrinė medžiaga žurnale „Naujoji Romuva“ 1936–1940 metais*: diplominis darbas. 1992.
3. PAGUŽINSKAITĖ, Virginija. *Lietuviškos enciklopedijos leidimo istorija: diplominis dar- bas*. 1992.

4. SODONIENĖ, Jolita. *Knygotyrinė medžiaga vokiečių okupacijos metų periodikoje („Į laisvę“ ir „Ateitis“): diplominis darbas. 1992.*
5. TAVORIENĖ, Vida. *Knygotyrinė medžiaga žurnale „Naujoji Romuva“ 1931–1955 metais: diplominis darbas. 1992.*
6. VILČINSKIENĖ, Diana. *Knygotyrinė medžiaga žurnale „Žiburys“: diplominis darbas. 1992.*

1993

7. MALUIŽINAITĖ, Loreta. *Šv. Kazimiero draugijos leidybinė veikla 1918–1940 metais: diplominis darbas. 1993.*
8. SKĖRUTĖ, Silvija. *Knygos menas nepriklausomoje Lietuvoje: diplominis darbas. 1993.*
9. VILUTIS, Gediminas. *„Dirvos“ bendrovės leidybinė veikla: diplominis darbas. 1993.*

1994

10. GEDIŪNAITĖ, Asta. *Marijonų leidybinė veikla Lietuvoje 1918–1940 metais: diplominis darbas. 1994.*
11. IDIENĖ, Jurga. *Skaitybės tyrimai Lietuvos Respublikoje 1980–1993 metais: diplominis darbas. 1994.*
12. PAKALNUTĖ-MEČELIENĖ, Rasa. *Jaunimo skaitymas Vilniaus miesto centrinės bibliotekos filiale Nr. 14: diplominis darbas. 1994.*
13. PAULEVIČIENĖ, Rita. *Darbininkų skaitymas Vilniaus m. centrinės bibliotekos filiale Nr. 28: diplominis darbas. 1994.*
14. SAVUKYNAITĖ, Jolanta. *Kitakalbės knygos leidyba Lietuvoje 1928–1940 metais: diplominis darbas. 1994.*
15. ZAVECKAS, Rytis. *XXVII knygos mėgėjų draugijos narių asmeninės bibliotekos: diplominis darbas. 1994.*

1998

16. SKIPARIENĖ, I. *Studentų skaitymas Lietuvos aukštųjų mokyklų bibliotekose 1923–1940 metais: diplominis darbas. 1998.*

1999

17. LIAUDINSKAITĖ, Raimonda. *Medicinos darbuotojų skaitymo interesai: bakalauro darbas. 1999.*
18. LIUTKIENĖ, Jorūnė. *Kėdainių Jonušo Radvilos kolegijos studentų ir dėstytojų skaitymas: bakalauro darbas. 1999.*

2001

19. JONYTĖ, Aušra. *Grožinė literatūra internete: už ar prieš: bakalauro darbas. 2001.*
20. LOPETIENĖ, Renata. *Skaitymo ir bibliotekos vaidmuo kariūnų ir kareivių gyvenime: bakalauro darbas. 2001.*
21. MANŽUCH, Zinaida. *Biblioterapijos raida ir perspektyvos: bakalauro darbas. 2001.*

2002

22. AVERINCEVA, Vitalija. *Knygos kultūra skautijos judėjime*: bakalauro darbas. 2002.

2003

23. BULOTA, Andrius. *AB „Lietuvos spauda“ komunikacijos strategija*: bakalauro darbas. 2003.

24. GLOBYTĖ, Jurgita. *Komunikacijos formų integravimas Lietuvos leidyklose*: magistro darbas. 2003.

2005

25. MIŠKINIENĖ, Renata. *Knyga ir televizija mažo miestelio paauglių gyvenime*: bakalauro darbas. 2005.